

Fear of Crime and Its Effective Factors (Case Study: Citizens of Kabul from 2020-2021)

Zia Hussain Yosufi^{1*}, Hossein Hosseini², Seyed Mehdi Seyedzadeh Sani³

1. Assistant Professor, Faculty of Law and Political Science, Kateb University, Afghanistan. (Corresponding Author)

2. Associate Professor, Faculty of Criminal Law and Criminology, Ferdowsi University, Mashhad, Iran.

3. Assistant Professor, Faculty of Law and Political Science, Ferdowsi University, Mashhad, Iran.

ARTICLE INFORMATION

Type of Article:

Original Research

Pages: 153-176

Corresponding Author's Info

ORCID: 0000-0003-1425-5373

TELL: +000000000000

Email:

Zia.hussain.yosufi@kateb.edu.af

Article history:

Received: 12 Apr 2025

Revised: 23 Jun 2025

Accepted: 28 Jul 2025

Published online: 23 Sep 2025

Keywords:

Fear of Crime, Demographic Factors, Disorder, Perceived Risk, Local Variation and Protective Measures.

ABSTRACT

Fear of Crime research in Afghanistan social research is a nascent concept and there is no diverse perspective to explain fear of crime. The purpose of this study is to investigate the social factors affecting fear of crime among the citizens of Kabul. The data of the current research have been collected through a survey using a researcher-made questionnaire. The statistical population of the study consists of citizens aged 16 years and older in Kabul. The sample size was determined using Cochran's formula of 913 people and the sampling method was a simple multi-stage cluster method selected from the citizens. Findings showed that among the variables of age, gender, occupation, ethnicity, housing status (villas and apartments), property status (mortgage, rent and other cases), immigration, neighborhood reputation (reputation and notoriety), perceived risk Neighborhood, social and physical disorder, protective measures, ethnic diversity, police satisfaction, marital status, education, social alienation and social trust all contribute to fear of crime. According to the results of regression analysis, variables of protective measures, social disorder, social trust, age, housing status, type of migration, perceived risk, local connection and duration of residence explain changes in fear in Kabul city.

This is an open access article under the CC BY license.

© 2025 The Authors.

How to Cite This Article: Yosufi, Z. H; Hosseini, H & Seyedzadeh Sani, SM (2025). "Fear of Crime and Its Effective Factors (Case Study: Citizens of Kabul from 2020-2021)". *Journal of Comparative Criminal Jurisprudence*, 5(3): 153-176.

انجمن علمی فقه‌پژای تطبیقی ایران

فصلنامه فقه‌پژای تطبیقی

www.jccj.ir

فصلنامه فقه‌پژای تطبیقی

دوره پنجم، شماره سوم، پاییز ۱۴۰۴

ترس از جرم و عوامل مؤثر بر آن

(مورد مطالعه: شهروندان شهر کابل از سال ۱۳۹۹ الی ۱۴۰۰)

ضیاحسین یوسفی^{۱*}، سیدحسین حسینی^۲، سیدمهدی سیدزاده ثانی^۳

۱. استادیار، دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه کاتب، افغانستان. (نویسنده مسؤل)

۲. دانشیار، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه فردوسی، مشهد، ایران.

۳. استادیار، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه فردوسی، مشهد، ایران.

چکیده

تحقیقات ترس از جرم در افغانستان، مفهومی نوپا بوده و دیدگاهی متنوع برای تبیین ترس از جرم وجود ندارد. این نوشتار به بررسی عوامل اجتماعی مؤثر بر ترس از جرم در میان شهروندان کابل می‌پردازد. پژوهش فعلی با استفاده از پرسشنامه محقق‌ساخته جمع‌آوری شده است. جامعه آماری پژوهش را شهروندان ۱۶ سال به بالا تشکیل داده‌اند که حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران ۹۱۳ نفر تعیین و روش نمونه‌گیری، روش خوشه‌ای چندمرحله‌ای ساده از میان شهروندان انتخاب شده است. یافته‌ها نشان داد که میان متغیرهای سن، جنسیت، شغل، قومیت، وضعیت مسکن (ویلائی و آپارتمانی)، وضعیت مالکیت (رهن، استیجاری و سایر موارد)، مهاجرت، شهرت محله (خوش‌نامی و بدنامی)، خطر ادراک‌شده، پیوند محله، بی‌نظمی اجتماعی و فیزیکی، اقدامات محافظتی، تنوع قومی، رضایت از پلیس، وضعیت تأهل، تحصیلات، بیگانگی اجتماعی و اعتماد اجتماعی در وقوع ترس از جرم تأثیر دارند و عوامل مؤثر بر افزایش و کاهش ترس به‌شمار می‌رود. همچنان نتایج رگرسیونی نشان می‌دهد که متغیرهای اقدامات محافظتی، بی‌نظمی اجتماعی، اعتماد اجتماعی، سن، موقعیت مسکن، نوع مهاجرت، خطر درک، پیوند محلی، مدت سکونت درصدی تغییرات ترس را در شهر کابل شرح می‌دهد.

اطلاعات مقاله

نوع مقاله: پژوهشی

صفحات: ۱۵۳-۱۷۶

اطلاعات نویسنده مسؤل

کد آرکید: ۵۳۷۳-۱۴۲۵-۰۰۰۳-۰۰۰۰

تلفن: +۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰

ایمیل:

Zia.hussain.yosufi@kateb.edu.af

سابقه مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۱/۲۳

تاریخ ویرایش: ۱۴۰۴/۰۴/۰۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۵/۰۶

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۷/۰۱

واژگان کلیدی:

ترس از جرم، عوامل جمعیت‌شناسی، بی‌نظمی، خطر ادراک‌شده، تنوع محلی و اقدامات محافظتی.

خوانندگان این مجله، اجازه توزیع، ترکیب مجدد، تغییر جزئی و کار روی حاضر به صورت غیرتجاری را دارند.

© تمامی حقوق انتشار این مقاله، متعلق به نویسنده می‌باشد.

مقدمه

در ادبیات ترس از جرم، بر سر این موضوع که اصلی‌ترین پیامد ترس، پایین آمدن کیفیت زندگی است توافق جمعی وجود دارد. پیامدهای ترس در سطح خرد، میانی و کلان قابل تأمل است. پیامد ترس در سطح فردی، به لحاظ خصوصیات جسمی، روانی و رفتاری انسان متفاوت است. به لحاظ جسمی مانند ضربان قلب، تنفس، ضعیف شدن سیستم امنی و کاهش فعالیت‌های فیزیکی است (Hellhammer et al, 2004: 4; Sapolsky, 2004: 53). به لحاظ روانی، ترس از بروز انزوا، اضطراب فشارهای روانی پس از آسیب‌دیده می‌شود.

تغییرات در حوزه رفتاری، ترس از جرم باعث پرهیز از محیط پرخطر، محدودیت تردد و فعالیت اجتماعی و فیزیکی، از جمله این موارد هستند. واقعیت، ترس در برخی موارد کیفیت زندگی فردی و اجتماعی را به لحاظ رفتاری متأثر کرده (Skogan & Maxfield, 1981: 124) و موجب اضطراب و فشاری بیش از حد ناشی از ترس، باعث عدم حضور اشخاص در اماکن عمومی و برای پیشگیری آن، فرد دست به دوربین‌های مدارهای بسته، حمل سلاح (Loader, 1997: 22)، خارج نشدن از منزل در شب روبه‌رو شده است. در حوزه رفتاری، ترس از جرم اشخاص مجبور می‌کند که سبک زندگی خود را تغییر دهند تا بتوانند با وضعیت موجود، سازگار شوند (عبدالملکی، ۱۳۹۵: ۲۲). بیشترین اثر اختلالات ترس از جرم در حوزه‌های جسمی، روانی و رفتار در افراد سنین پایین، اغلب بزرگسال، اقلیت‌های نژادی و در زنان نیز مشاهده می‌شوند (Kalar, 2004: 1).

پیامدهای ترس از جرم در سطح محله از اهمیت قابل توجه برخوردار است. ترس از جرم موجب حضور کمتر افراد در محله، مشارکت کمتر در امور محله شده و به این طریق باعث عدم کنترل اجتماعی در محله را در پی دارد (LaGrange et al, 1992: 36). به هر میزان حضور افراد در محله کم‌رنگ باشد، زوال محله و به ترس بیشتر شهروندان منجر می‌شود (Skogan & Maxfield, 1981: 124). ترس بیشتر شهروندان از جرم، کیفیت زندگی پایین و خیابان‌های خلوت، منجر به خرید کمتر و درنهایت اقتصاد ضعیف محله را به همراه

داشته (McGahey, 1986: 61). همچنان پیامد ترس از جرم می‌تواند کاهش پیوند اجتماعی و دارای آثار بیگانگی اجتماعی محلی می‌شود (Stafford et al, 2007: 37).

پیامد ترس از جرم در سطح کلان، اشاره به هزینه‌های که دولت‌ها برای کاهش ترس (عبدالملکی، ۱۳۹۵: ۲۳) همانند نظارت بر محله، پیشگیری از جرم، برنامه‌های آگاهی دهی برای شهروندان و تصویب قوانین متقبل می‌شوند (Lee et al, 2020: 4) و ترس از جرم می‌تواند میزان رضایت شهروندان را نسبت به پلیس تضعیف نماید (رضایی راد و همکاران، ۱۳۸۶: ۹۱). علاوه بر این، ترس از جرم در سطح کلان بر کاهش شمار گردشگران و صنعت گردشگری در کشور گردیده و به تعقیب آن هم به لحاظ اقتصادی و هم به لحاظ فرهنگی کشور را لطمه می‌زند.

درک آثار زیان‌بار ترس از جرم موجب شده، همانند سایر کشورها (کرامتی، ۱۳۸۵: ۷)، به یکی از نگرانی اصلی برای افغانستان تبدیل‌شود، هرچند طی یک دهه اخیر توجه به پژوهشگران در خصوص میزان و عوامل مؤثر بر ترس جرم در کشور افزایش نیافته و پژوهشی در سطح ملی انجام نشده است.

همچنان نابه‌سامانی اخیر، آثار زیان‌بار سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و مالی را بر مردم افغانستان تحمیل کرده و باورهای فردی و اجتماعی افراد نسبت به مقوله‌های همانند نظم اجتماعی و فیزیکی جامعه، رضایت از عملکرد پلیس، اعتماد اجتماعی، پیوند محلی، تنوع قومیتی، بیگانگی و ... در شهر کابل متأثر شده است. این واقعیت اجتماعی، ترس از جرم را در میان آنان افزایش داده و اثر ناگواری بر جامعه گذاشته است. بنا به هر میزان نظم اجتماعی، پیوند محله، رضایت از عملکرد پلیس و سایر متغیرهای مداخله‌گر در میان شهروندان سالم تعریف گردد، شهروندان با روان آرام، به‌دوراز ترس زندگی می‌نمایند.

کوشش‌ها در دهه ۱۹۹۶ برای تبیین ترس از جرم آغاز شد (Warr, 2000: 452) و مهم‌ترین نظریه‌های (عبدالملکی، ۱۳۹۵: ۳۶) مانند نظریه تجربه قربانی‌شدن (Lee et al,

۱-۱- سن

دلایل بسیاری وجود دارد که بیان می‌کند با افزایش سن ترس افراد از جرایم بیشتر می‌گردد (Toseland, 1982: 203). در مقابل، میزان آسیب‌پذیری و نیز رفتارهای احتیاطی افزایش می‌یابد (نیکوکار، ۱۳۹۰: ۹۹)، اما این فرضیه همیشه در همه‌جا یکسان نیست و برخی یافته‌ها نشان می‌دهد که افزایش سن ترس افراد از جرم رابطه ندارد (سیدزاده ثانی و کرمانی، ۱۳۹۲: ۱۳۱).

برخی پژوهش‌ها نشان می‌دهد ارتباط سن و ترس از جرم تنها محدود به میزان آن نیست و میان نوع جرایم اقتضای سن افراد و میزان ترس هم تفاوت وجود دارد. همچنان در جای دیگری، نشان می‌دهد که جوانان ترس بیشتری را در مقایسه با افراد مسن دارند (Stollard, 1991: 3-5).

۱-۲- جنسیت

پژوهش‌های انجام‌شده نشان می‌دهد که زنان بیشتر از مردان از جرم می‌ترسند (Jansson, 2007: 12)، اما ترس زنان بنابر تحقیقات زیادی که انجام‌شده ناشی از آسیب‌پذیری فیزیکی و اجتماعی، تفاوت جنسیتی (نجفی ابرندآبادی و همکاران، ۱۳۸۴: ۵۵۷) و بزه‌دیدگی جنسی^۲ است (Ferraro, 1995: 103). نیکوکار، ۱۳۹۰: ۱۰۳). زنان به ناکاه متوجه وجود این ترس در وجود خود نمی‌شوند، این ترس مادرزادی هم نیست، بلکه زنان در فرآیند جامعه‌پذیری خویش این ترس را فرامی‌گیرند. زنان می‌آموزند که اگر شب تنها از خانه خارج شوند، احتمال حمله به آن‌ها وجود دارد. والدین، دوستان و رسانه‌های گروهی همه در خدمت تقویت و نهادینه‌ساختن این ترس هستند (سیدزاده ثانی، ۱۳۸۷: ۱۳۲).

۱-۳- قومیت و نژاد

اشخاص که در اقلیت زندگی می‌نمایند، ترس بیشتر نسبت به دیگران از جرم دارند. تحقیقات در امریکا نشان می‌دهد که در مناطقی در آن نژاد آفریقایی امریکا بیشتر است، ترس از جرم هم به همان نسبت بیشتر می‌شود (Eitle & Tavior, 2008: 103). برخورد نژادمحور با جرم است که در آن اقلیت‌ها

نظریه آسیب‌پذیری^۱ (احمدی و همکاران، ۱۳۸۸: ۷۶)، نظریه کنترل اجتماعی رسمی (ربانی و همتی، ۱۳۸۷: ۶۹؛ سیدزاده ثانی و کرمانی، ۱۳۹۲: ۳۱؛ عبدالملکی، ۱۳۹۵: ۳)، بی‌نظمی اجتماعی، اعتماد اجتماعی، بیگانگی اجتماعی، شهرت محله (عبدالملکی، ۱۳۹۵: ۵)، خطر ادراک‌شده، تنوع قومیتی (عشایری، ۱۳۹۷: ۱۳) و سایر نظریه‌ها به‌نظر می‌رسد مناسب‌ترین تبیین‌کننده برای ترس از جرم در پژوهش فعلی است (بیات، ۱۳۸۷: ۴۳).

پژوهش‌ها در محور ترس از جرم در سایر کشورها غالباً در میان گروه‌ها با مبانی نظری، اهداف، شرایط ویژه اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و اقتصادی پرداخته‌اند. در این میان، به‌ندرت می‌توان پژوهشی را یافت که کل شهر کابل را پوشش داده باشد و میزان ترس از جرم بازنمایی کنند، درحالی‌که شهر کابل جزء کلان‌شهرهای افغانستان محسوب شده و در آن شهروندان افغانستان با قومیت و مذهب مختلف کنار هم زندگی می‌کنند. در طرف دیگر، شهروندان این شهر ناامنی‌های شدید ناشی از جنگ، حملات گروه‌های داعش، گروه مخالف، ترور، وقوع جرایم تروریستی، انتحاری، حملات مسلحانه گروه‌های تروریستی در اماکن عمومی و خصوصی، بیمارستان، زایشگاه، بیمارستان، مدرسه، دانشگاه، محافل سیاسی، اجتماعی و فرهنگی مشاهده می‌نمایند و اثر مستقیم و غیرمستقیم آن را تجربه می‌کنند.

این پژوهش، قصد دارد چرایی رخداد ترس از جرم را در شهر کابل تبیین و به این سؤال پاسخ دهد که زمینه‌های اجتماعی و عوامل ترس از جرم چگونه و به چه طریقی در این شهر ایجاد می‌شود.

۱- عوامل تأثیرگذار بر ترس از جرم

برای توضیح ترس از جرم، عوامل و نظریه‌های زیادی میان پژوهشگران مطرح شده است که در ادامه بر عوامل تأثیرگذار بر آن اشاره می‌شود.

2- Sexual Vivtimization

1- Vulnerability

درآمد پایین بیشتر است (Graet & McAllister, 1994: 310-311).

۲- نظریه مرتبط به جرم

۲-۱- احتمال قربانی شدن

در نظریه احتمالی قربانی شدن^۱ دانشمندان عقیده دارند که ترس از جرم مستقیماً با احتمال قربانی شدن ارتباط دارد (نیازی و همکاران، ۱۳۹۴: ۳۱). مطابق پژوهش که در سال ۱۳۷۸ انجام شد، افرادی که بیشترین احتمال قربانی شدن را داشتند، مردان جوان بوده، درحالی که کمترین میزان ترس در آنان مشاهده شده است و زنان مسن که کمترین احتمال قربانی شدن را داشتند، بیشترین احساس ترس از جرم در آنان مشاهده شده است (Garofalo, 1981: 13). تحقیق دیگری، در سال ۱۹۹۵ بر کنترل متغیرهای جمعیت شناختی همانند سن، جنسیت و تجربه قبلی بر میزان ترس از جرم تأکید دارد (Ferraro, 1995: 12).

۲-۲- خطر ادراک شده

یکی از مفاهیمی که ارتباط آن با ترس از جرم بررسی شده و به‌عنوان پیش‌بینی‌کننده قوی ترس از آن یاد می‌شود، خطر ادراک شده است. پژوهش‌های مختلفی نشان داده‌اند ادراک شناختی از خطر به‌لحاظ مفهومی، متمایز ترس از جرم است. یافته‌ها نشان داده‌اند خطر ادراک شده را می‌توان با موفقیت در پیش‌بینی ترس مورد استفاده قرار داد. فرارو نیز دریافت است که این متغیر هم قوی‌ترین پیش‌بینی‌کننده ترس و هم پیش‌بینی‌کننده خوبی برای کوشش‌های است که افراد برای محافظت از خود در برابر جرم انجام می‌دهند (عبدالملکی، ۱۳۹۵: ۸۱).

۳- نظریه مرتبط به محله

۳-۱- بی‌سازمانی اجتماعی

مفهوم نابه‌سامانی اجتماعی برگرفته از مکتب شیکاگو است. بی‌سازمانی اجتماعی اختلال در نظم اجتماعی و تداوم آن اختلال در الگوها و سازوکارهای موجود در واکنش‌های افراد جامعه بیان گردیده است (نیکوکار، ۱۳۹۰: ۱۶۷).

به‌عنوان یک تهدید تلقی می‌گردد و سفیدپوستان امریکای، آفریقایی، اسپانیایی‌تبارها و دیگر اقلیت‌های نژادی را به‌عنوان علل اصلی جرایم می‌دانند که این امر به‌نوبه خود، ترس از قربانی شدن را در آنان افزایش می‌دهند. علاوه بر آن، تحقیقات نشان می‌دهد که مردان غیرسفیدپوست نسبت به مردان سفیدپوست کمتر احساس امنیت می‌کنند، دلیل این ترس بیشتر آن است که اکثریت اقلیت‌ها در مناطق فقیرنشین زندگی می‌کنند و این محلات از بی‌سازمانی اجتماعی رنج می‌برند که این خود باعث می‌گردد، آنان ترس بیشتری نسبت به دیگران داشته باشند (سیدزاده ثانی و کرمانی، ۱۳۹۲: ۱۲۹).

اما این دیدگاه خالی از ایراد نیست، چراکه برخی از اقلیت‌های دینی یا نژادی، اگرچه در بهترین مناطق شهر زندگی می‌کنند، اما ترس بالاتری نسبت به سایرین ابراز می‌دارند (نیکوکار، ۱۳۹۰: ۱۱۳).

۱-۴- میزان تحصیلات

مطالعات نشان می‌دهد افرادی که دارای تحصیلات دانشگاهی هستند، ترس کمتری از جرایم دارند. به‌نظر معقول است که تحصیلات را به‌عنوان شاخص مهم در سبک زندگی اجتماعی تلقی کنیم (سیدزاده ثانی و کرمانی، ۱۳۹۲: ۱۳۰). آنان که تحصیلات بالایی دارند، از درآمد بالاتری برخوردار بوده و همین توانایی باعث شده که از موقعیت‌های خطرناک دوری نمایند و محل را برای زندگی انتخاب می‌کنند که از خطری کمتر برخوردار باشد (Hartman, 2011: 13). بر همین اساس پیمایشی در تابستان ۲۰۰۳ در کشور آلمان نشان می‌دهد که با بالا رفتن سطح تحصیلات، ترس از جرم نیز کاهش می‌یابد.

۱-۵- میزان درآمد

پژوهش‌های انجام شده نشان می‌دهد میان متغیر میزان درآمد با ترس از جرم رابطه وجود ندارد (Hartman, 2011: 25). اخیراً مطالعات بیانگر آن است که میان درآمد اشخاص و ترس از جرم رابطه وجود دارد. افراد فقیر نسبت به ثروتمند ترس بیشتری از جرم را تجربه می‌نمایند. به‌طور مثال پژوهشی در کشور استرالیا نشان می‌دهد، ترس از جرم میان خانواده‌های با

¹- The Possibility of Victimization

اثر بخشی جمعی باشد، سطوح پایین تری از خشونت را تجربه می کند (علیوردی نیا و همکاران، ۱۳۹۵: ۴۴).

۳-۳- آشنایی و شهرت محله

یکی از عوامل که در میزان و کاهش ترس از جرم می تواند مؤثر واقع شود، آشنایی شهروندان از محله است. ثبات ساکنان بر ترس از جرم آنان، از طریق شناختی است که افراد از محیط محل سکونتشان پیدا می کنند، هرچه شناخت افراد از یک محیط بیشتر باشد، ترس آنان از این که در آن محیط قربانی جرمی شوند، کمتر خواهد بود. تکرار مناظر آشنا در فضاهای عمومی شهری نه تنها حس غربت و اضطراب را از بین می برد، به مردم در مسیریابی کمک می کند و از گم شدن احتمالی و ترس ناشی از آن جلوگیری می کند (عبدالملکی، ۱۳۹۵: ۸۴).

خوش نامی یا بدنامی فضاها از دیگر متغیرهایی است که بر ترس از جرم افراد تأثیرگذار است. مکان های خاصی معمولاً از سوی مردم برچسب می خورند و بدنام و ناامن تلقی می شوند که عمدتاً به دلیل وقوع و انتشار خبر حوادث در این مکان ها و محله های بد تدریجاً یک توافق جمعی حاصل می شود که آن مکان ها بد هستند. چنین تصوراتی از مکان ها نقش محوری در تصمیم گیری برای اجتناب از آن ها دارند (Koskela & Pain, 2000: 292).

۴- نظریه های اجتماعی

۴-۱- بیگانگی اجتماعی

برخی پژوهشگران به ارتباط بیگانگی اجتماعی با احساس امنیت اشاره کرده اند. ایده شهرگرایی که به وسیله لوئیس ویرت توسعه داده شد، به این موضوع اشاره می کند که شهرهای بزرگ با تعارض هنجاری، فردگرایی، غیرشخصی بودن، گسسته شدن روابط نخستین و نظارت های غیررسمی منجر به وضعیت های روان شناختی زیان بار، از جمله بیگانگی، بی قدرتی، ترس و اضطراب می شوند. گاروفالو نیز عنوان می کند که ترس از جرم می تواند بخشی از این سندرم روان شناختی باشد (احمدی و همکاران، ۱۳۸۸: ۷۶؛ Liska & Chamlin, 1984: 32).

مکتب شیکاگو تأکید دارد که ساکنان این ناحیه از نظر زیست شناختی یا روان شناختی غیرطبیعی نیستند، بلکه جرم و انحراف آن ها، پاسخ طبیعی افراد به شرایط اجتماعی غیرطبیعی است. تحت این شرایط، سنت های جنایی و بزهکارانه ایجاد شده و به طوری فرهنگی از یک نسل به نسل بعد انتقال می یابد. صنعتی شدن، شهرنشینی و تغییرات اجتماعی دیگر در جامعه مدرن، از طرف مکتب شیکاگو به عنوان عوامل بی سازمانی اجتماعی از طریق برهم زدن کنترل اجتماعی و ارزش های اجتماعی سنتی دانسته شده و به تبع آن این مسائل منجر به افزایش ترس از جرم می شود (پنج تنی، ۱۳۹۳: ۱۷۷-۱۷۶).

نظریه پنجره های شکسته توسط ویلسون و کلینگ^۱ (Lee et al, 2020: 4) به بررسی علائم ناهنجاری فیزیکی در محل سکونت به عنوان جزئی از بی نظمی اجتماعی و اثر آن ناامنی می پردازد (علیوردی نیا و همکاران، ۱۳۹۵: ۹). در این رویکرد نظری، ویلسون و کلینگ در یکی از مشهورترین مقاله های خود می گویند: «مردم نه تنها از جرم هراس دارند، بلکه در مورد اختلال بی نظمی نیز دچار یک نوع ترس وحشت هستند.» اختلال می تواند هم شکل افراد مخل باشد، مانند گداها، معتادها، نوجوانان جنجالی، فاحشه ها، بیماران روانی و هم می تواند به شکل شرایط فیزیکی مخل نظم باشد، مانند اموال متروکه، پنجره های شکسته، آشغال و مناطق عمومی خراب و ویران. این دانشمندان بر این عقیده اند که اختلال، چرخه ای از نواقص را تولید می کند که می تواند هم مولد ترس باشد و هم مولد جرم (مالمیر، ۱۳۸۸: ۱۶۱).

۳-۲- پیوند محلی^۲

پیوند محلی به گونه ای است که در آن ساکنان به یکدیگر اعتماد دارند و دارای طیفی از رفتارهای مقبول مشترک هستند (Sampson et al, 1997: 12). این انسجام محلی به صورت نانوخته در میان ساکنان محل به صورت گسترده و خودکار دارای کارکردی انسجام بخشی است (Greenberg & Rohe, 1982: 8). یافته ها نشان می دهد که در محل که سطوح بالای

²- Informal Social Control

¹- Broken Windows

سالخوردگان که در برابر تهدیدات آسیب‌پذیرند، احساس ناامنی بیشتری خواهند داشت (نیکوکار، ۱۳۹۰: ۸۱).

محققان مدل‌های مختلفی را برای کمک به درک ترس از جرم توسعه داده‌اند. یکی از مدل‌های برجسته‌ای که ظهور کرده‌اند، آسیب‌پذیری اجتماعی یا فیزیکی و ترس از جرم است.

۵-۱-۱- آسیب‌پذیری فیزیکی

به معنای بی‌دفاع بودن در برابر حملات، عدم توانایی مقابله با حملات، مواجه شدن با پیامدهای دهشتناک فیزیکی و احتمالی مسائل عاطفی ناشی از حملات را در فرد افزایش داده و باعث درصد بالای ترس از جرم او می‌گردد، مانند زنان و افراد مسن (Brown & Polk, 1996: 47).

۵-۱-۲- آسیب‌پذیری اجتماعی

این آسیب‌پذیری زمان مطرح می‌شود که امکان دارد افراد به دلیل آن چه هستند، بیشتر در معرض تهدید قربانی شدن باشند و این موقعیت، پیامدهای اجتماعی و اقتصادی قربانی شدن بر دوش آن‌ها بیشتر از دیگران سنگینی نموده و میزان ترس از جرم افراد را نسبت به فرد عادی افزایش دهد.

۵-۲- تنوع قومی^۳

تنوع خرده‌فرهنگی به گونه اشاره به اجتماعی دارد (سراج‌زاده و گیلانی، ۱۳۸۹: ۲۳۳) که در آن تنوع قومی و نژادی بسیار وجود دارد (نیازی و همکاران، ۱۳۹۴: ۴۶). تنوع قومی - زبانی از یک سو به ناهمگونی جمعیت‌ها اشاره دارد و از سوی دیگر به ناتوانی مردم برای تفسیر رفتارها و شیوه‌های زندگی افراد که اعمالشان را متفاوت با زندگی خود می‌دانند. مردم اغلب معتقدند که دیگران در ارزش‌های آن‌ها سهیم و تعهدی به اجتماع ندارند (Lane & Meeker, 2005: 429). این اقوام هر یک بدون پیوند با کلیت اجتماعی از آداب، سنت و رسوم خود پیروی می‌نمایند و در این جامعه ترس از جرم بیشتر مشاهده می‌شود (رشادی، ۱۳۹۶: ۴۵).

فلمینگ بالویگ^۱ نیز در همین زمینه عنوان می‌کند که برای کسانی که منابع مالی ناچیزی دارند و در حاشیه جامعه‌اند، عدم امنیت جانی به سادگی شکل ترس به خود می‌گیرد. از نظر او انزوا و ترس از جرم با یکدیگر ارتباط دارند: «هرچه انزوای اجتماعی بیشتر باشد و فرد در جامعه، فراموش شده‌تر و موقعیتش در شبکه اجتماعی ضعیف‌تر باشد، ترس او از جرم بیشتر است» (صادقی فسایی و میرحسینی، ۱۳۸۸: ۱۲۸؛ Koskela, 1999: 292).

۴-۲- اعتماد اجتماعی

اعتماد اجتماعی^۲ نیز به عنوان مهم‌ترین مؤلفه سرمایه اجتماعی با مقوله احساس امنیت و ترس از جرم مرتبط است. در این خصوص دو نوع نگاه و به تبع آن دو شیوه بررسی ملاحظه می‌شود. در برخی پژوهش‌ها احساس امنیت بر اعتماد اجتماعی (عبدالملکی، ۱۳۹۵: ۸۳) و ترس از جرم بر سرمایه و اعتماد اجتماع (ملکی و همکاران، ۱۳۸۹: ۶۷) مورد توجه قرار گرفته، شمار دیگری اثر سرمایه اجتماعی و اعتماد بر احساس امنیت یا ترس از جرم بررسی شده است (ذاکری همامانه و همکاران، ۱۳۹۱: ۱۴۸). در پژوهش فعلی در کنار سایر متغیرهای تأثیرگذار بر ترس از جرم، اعتماد اجتماعی یکی از تأثیرگذارترین مفهوم برای تبیین ترس از جرم محسوب می‌شوند.

۵- سایر نظریه‌ها

۵-۱- آسیب‌پذیری^۳

این نظریه در تبیین ترس از جرم بر درک افراد از میزان آسیب‌پذیری‌شان تأکید دارد. در واقع افراد که در مقایسه با دیگران احساس آسیب‌پذیری بیشتری دارند، احساس ناامنی بیشتری می‌کنند (جهانی، ۱۳۹۰: ۳۲).

این نظریه بر رابطه بین ویژگی‌های اجتماعی شهروندان و احساس ترس در محیط شهری تمرکز داشته و تلاش می‌کند ارتباط میان سطح پویایی و تعاملات اجتماعی ساکنان بر میزان احساس ترس آنان در محل‌های مسکونی را نشان دهد (عشایری، ۱۳۹۷: ۱۳). براساس این نظریه افراد مانند زنان و

³- Vulnerability

⁴- Subcultural Diversity

¹- Fleming Balvig

²- Social Elienation

۵-۲- اقدامات حفاظتی

ترس از جرم پرداخته و این مطالعات، در طی سال‌ها، نشان از توجه ویژه نسبت به ترس از جرم است.

خصیصه پژوهش ترس از جرم که در پیشینه تحقیق، با روش (کمی و کیفی)، تکنیک پژوهش (پرسشنامه و مصاحبه حضوری و تلفی)، شیوه نمونه‌گیری (خوشه‌ای چندمرحله‌ای، تصادفی ساده، طبقه‌ای، خوشه‌ای چندمرحله‌ای - تصادفی و تصادفی سیستماتیک) و حجم نمونه آماری آن از ۲۰۰ الی ۹۰۰۰ نفر است.

جغرافیایی پیشینه پژوهش ترس از جرم نشان می‌دهد که بیشتری پژوهش در حوزه ترس از جرم در کشورهای امریکا، آفریقا، کانادا، هنگ کنگ، ترکیه، افغانستان، ولز و انگلستان، ایران و اروپا است.

منظور کاهش جرم و ترس از جرم اشخاص دست به اقدام حفاظتی و پیشگیرانه می‌زند که این اقدامات، اقدامات حفاظتی هستند و به منظور افزایش مقاومت در مقابل قربانی شدن انجام می‌شود (عبدالملکی، ۱۳۹۵: ۴۳). از منظر شهروندمحور به امنیت، می‌توان گفت شهروندان محلی ممکن است نقش فعالی در کاهش سطح ترس از جرم در خود داشته باشند. با توجه به این مسأله پژوهشگران به مفهوم شهروند فعال اشاره کرده‌اند که در آن شهروندان محلی برای کاهش نگرانی خود از جرم اقدامات حفاظتی و استراتژی‌های امنیتی به دو دسته (حفاظت از منزل و حفاظت شخصی) اتخاذ می‌کنند (Garofalo, 1981: 4).

۶- پیشینه مطالعاتی

ترس از جرم، پیشینه طولانی داشته و از دهه ۱۹۴۰ به بعد در پژوهش‌ها بازتاب یافته است. پژوهشگران از زوایای مختلف به

جدول ۱: تلخیص پژوهش‌های ترس از جرم

مشخصات	عنوان پژوهش
بریتو، ستودارت و آگوو (۲۰۱۷)	جنسیت و ترس از جرم در میان دانشجویان آمریکایی آفریقایی
ویزر، سکولت و اسکیرز (۲۰۱۳)	ترس از جرم و احساس ناامنی در کشورهای اروپایی: تبیین‌گرهای خرد و کلان در مطالعات بین‌المللی
کرول و بتین (۲۰۱۶)	ترس از جرم و پلیس: بررسی سبک زندگی و عوامل تعیین‌کننده فردی ترس از جرم در میان دانشجویان دانشگاه پنسیلوانیا
لن و همکاران (۲۰۱۴)	عنوان ترس از جرم در ایالات متحده: علت‌ها، پیامدها و تناقض‌ها
ارین گریر (۲۰۱۳)	علل و پیامدهای ترس از جرم: تأثیر ترس از جنایت بر پیامدهای سلامت رفتاری و درمان بهداشت رفتاری
اسمیت (۲۰۱۱)	شفاف‌سازی رابطه ترس از جرم و تصور بی‌نظمی در بین جوانان ولز و انگلستان
نیکلسون (۲۰۱۰)	پایان‌نامه دکتری: ساختار خانواده بر ترس از جرم در استانبول
پاپاکریستوس (۲۰۰۹)	رساله دکتری: اثر رسانه را بر ترس از جرم شهروندان ترکیه
تسلونی و زارافونیتو (۲۰۰۸)	بررسی شاخص مهم ترس از جرم
چن (۲۰۰۸)	رساله دکترای: ترس از جرم در بین کهنسالان: مطالعه‌ای کیفی - اکتشافی در محیط‌های متفاوت هنگ کنگ
فرگوسن و میندل (۲۰۰۷)	بررسی سطح فردی ترس از جرم و عوامل مؤثر بر آن
اسکات (۲۰۰۳)	خطر بیگانه‌ها، توضیح‌دهنده ترس از جرم زنان در کانادا
بیسلر (۲۰۰۳)	رساله دکتری: ترس از جرم و شبکه‌های اجتماعی آفریقا - آمریکایی
یو آکا (۲۰۰۰)	ترس از جرم در میان جمعیت مهاجر در منطقه شهری واشنگتن دی‌سی
عبدالله یوسف (۱۹۹۴)	رساله دکتری: ترس از جرم
علی‌خواه و نجیبی ربیعی (۱۳۸۵)	زنان و ترس از جرم در فضای شهری در مناطق بیست‌ودوگانه شهر تهران
شهداد خواجه عسگری و زنجانی‌زاده اعزازی (۱۳۸۷)	علت‌ها و پیامدهای ترس از جرم در بین زنان: مطالعه موردی استان هرمزگان، بندرعباس جمهوری اسلامی ایران

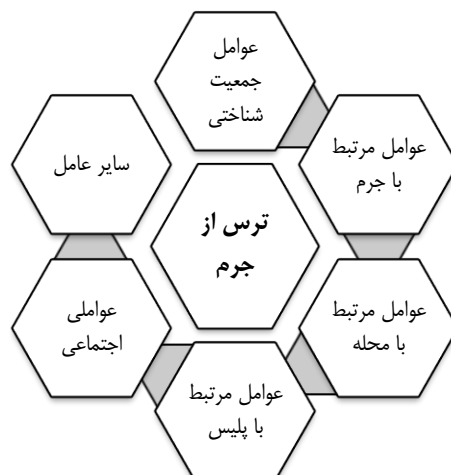
مشخصات	عنوان پژوهش
احمدی و همکاران (۱۳۸۸)	ترس از جرم در مناطق جرم‌خیز شهر شیراز
سراج‌زاده و گیلانی (۱۳۸۸)	بی‌سازمانی اجتماعی و ترس از جرم در تهران
ربانی و همتی (۱۳۸۷)	تبیین جامعه‌شناختی ترس از جرم: مطالعه موردی شهروندان زنجان
فسایی صادقی و میرحسینی (۱۳۸۸)	تحلیل جامعه‌شناختی ترس از جرم در میان زنان شهر تهران
پاک‌نهاد (۱۳۸۸)	تبیین ترس از جرم در شهر تهران
نیکوکار (۱۳۹۰)	پایان‌نامه ارشد: بررسی بزه‌دیده‌شناختی ترس از جرم
جهانی (۱۳۹۰)	پایان‌نامه ارشد: ترس از جرم در فضاهای عمومی شهر مشهد
احمدی و عربی (۱۳۹۲)	بررسی رابطه بین ویژگی‌های فردی، اجتماعی و ساختار محله و ترس از جرم (شهر کرج)
سیدزاده ثانی و کرمانی (۱۳۹۲)	ترس از جرم در مشهد: میزان و عوامل
چپیشه (۱۳۹۲)	پایان‌نامه ارشد: بررسی عوامل اجتماعی - اقتصادی و فرهنگی مؤثر بر ترس از جرم (شهروندان اهواز)
احمدی و عربی (۱۳۹۲)	بررسی رابطه مصرف رسانه‌ای و ترس از جرم (شهر کرج)
پنج‌تنی (۱۳۹۳)	پایان‌نامه ارشد: تحلیل جامعه‌شناختی ترس از جرم: آزمون تجربی نظریه‌های اثربخشی جمعی و پنجره شکسته
عبدالملکی (۱۳۹۵)	رساله دکتری: تبیین پدیده ترس از جرم در شهر تهران
رشادی (۱۳۹۶)	رساله دکتری: تبیین جامعه‌شناختی رابطه سطح توسعه‌یافتگی و ترس از جرم در شهرهای استان همدان
مرادی و جم‌نژاد (۱۳۹۶)	ترس از جرم و عوامل اجتماعی مؤثر بر آن در بین سالمندان شهر شیراز
عشایری (۱۳۹۷)	رساله دکتری: تبیین جامعه‌شناختی عوامل مؤثر بر ترس از جرم در بین شهروندان اردبیل
پوپل و سیدزاده (۱۴۰۰)	میزان و عوامل ترس از جرم در شهر کابل

مهم پژوهش‌های ترس از جرم در کارهای گذشتگان را ارزشمند و آن‌ها را تأیید می‌نماید، تلاش دارد تا در حد توان باتوجه وجه تمایز فرهنگی، قومی، مذهبی، تاریخی، اقتصاد پایین افغانستان را در نظر گرفته، ترس از جرم را در شهر کابل تبیین نماید.

تبیین پدیده ترس از جرم، با نگاه و نظریه‌های مختلف امکان‌پذیر است و هیچ‌یک از نظریه‌های مطرح‌شده در مبانی نظری به‌تنهایی توانایی تبیین ترس از جرم را ندارند. برای پژوهش فعلی در شهر کابل از رویکرد ترکیبی استفاده‌شده و مد نظر پژوهش چنین ترتیب شده است.

در ارزیابی کلی پیشینه نظری ترس از جرم کمکی شایانی در توسعه دانش نظری نموده است. از سوی دیگر، پرداختن به موضوع ترس از جرم با نگاهی کمی و کیفی و با تکنیک‌های متفاوت بی‌شرف خوبی در عرضه ترس از جرم تابه‌حال داشته اند که این نقطه عطف، امید و بیش روی در عرضه ترس از جرم دانسته می‌شود.

بازخوانی پیشینه پژوهش‌های قبلی، به پژوهشگر در اتخاذ دیدگاه و روش نو و استفاده از مدل نظری و متغیرهای متناسب با محور پژوهش کمک می‌کند. هر کاری تحقیقی در واقع تلاش در راستای کاهش کاستی‌های احتمالی گذشتگان و عدم تکرار در کار مشابه است. تحقیق فعلی، ضمن این که یافته‌های

نمودار ۱: مدل نظری پژوهش

۷- روش پژوهش

این تحقیق به روش پیمایشی و با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته داده‌ها گردآوری شده است. شهر کابل در دو خوشه تقسیم شد، از میان خوشه اول و خوشه دوم افراد نمونه (۱۵ سال به بالا) به طور تصادفی ساده متناسب انتخاب شده‌اند. حجم نمونه انتخابی و شیوه نمونه‌گیری طبق آخرین سرشماری که سال ۱۳۹۹ در اداره احصائیه و معلومات افغانستان بهره گرفته شد.^۱ جمعیت شهر کابل ۵/۰۲۹/۸۵۰ میلیون نفر و ۲/۴۷۱/۳۳۹ زن و ۲/۵۵۸/۵۱۱ نفر مرد اعلام شده است.

نتایج به دست آمده از فرمول کوکران گویای آن است که حجم نمونه لازم تعمیم به جامعه آماری با احتمال ۹۵ درصد اطمینان ۷۶۸ نفر به عنوان جامعه آماری (هر خوشه ۳۸۴ نفر) نمونه انتخاب گردید. برای دستیابی به نتایج دقیق‌تر به تعداد ۱۳۳ نفر اضافه گردید که مجموعه نمونه آماری این پژوهش ۹۱۳ نفر است.

روش نمونه‌گیری پژوهش، از روش نمونه‌گیری چندمرحله‌ای خوشه تصادفی ساده متناسب استفاده شده است. شیوه این روش، بدین گونه است که در مرحله اول ابتدا با روش نمونه

گیری طبقه‌ای^۲، شهر کابل به چند ناحیه تقسیم شد. مرحله بعد دوم از داخل ناحیه‌های تقسیم شده افراد نمونه انتخاب، سپس برای تنوع افراد در داخل ناحیه به صورت یکسان و مساوی به وسیله محقق انجام شد.

ابزار گردآوری اطلاعات از طریق پرسشنامه محقق ساخته و سایر پرسشنامه‌های استاندارد که در کشورهای دیگر انجام شده، اقتباس گردیده و به ساخت آیتم آن با ساختار فرهنگی و مکانی مورد پژوهش تنظیم گردید.

برای سنجش اعتبار یا روایی از روش اعتبار صوری و محتوایی استفاده شده و با نظر متخصص نهایی شد. برای سنجش پایایی، پس از انجام آزمون مقدماتی با حجم ۲۸ پرسشنامه، از آلفای کرون باخ استفاده شده که مقدار آن در خصوص عوامل اجتماعی و ترس از جرم برابر با ۹۰ درصد بوده است.

۸- یافته‌های توصیفی پژوهش

۸-۱- متغیر جمعیت‌شناختی

^۲- Sampling Stratified

^۱- سایت اداره ملی احصائیه و معلومات افغانستان (۱۳۹۸، ۱۹ دی ۱۳۹۹) بازیابی شده ۱۹ دی، ۱۳۹۹، از <https://www.nsia.gov.af>

ابتدا لازم است توضیحاتی در مورد مشخصات عمومی پاسخگویان ارائه گردد تا از طریق سیمای آماری آنان اطلاعات کامل حاصل گردد.

جدول ۲: متغیرهای جمعیت‌شناختی

درصد متغیر	فراوانی	متغیرها
۴۸ درصد	۴۳۸	سن
۲۲/۸ درصد	۲۰۸	
۵/۵ درصد	۵۰	
۲۳/۹ درصد	۱۱۷	
۶۵/۳ درصد	۵۱۴	جنسیت
۲۹/۵ درصد	۲۶۹	
۱۳/۶ درصد	۱۲۴	
۶۰/۹ درصد	۵۵۶	وضعیت تأهل
۳۱/۳ درصد	۲۸۶	
۱/۶ درصد	۱۵	
۱/۵ درصد	۱۴	
۴/۶ درصد	۴۲	نوع شغل
۱۶/۴ درصد	۱۵۰	
۱۶/۸ درصد	۱۵۳	
۵/۱ درصد	۷۴	
۱۱/۶ درصد	۱۰۶	
۲/۶ درصد	۲۴	
۱/۵ درصد	۱۳	
۴۲/۳ درصد	۳۸۴	
۱/۵ درصد	۱۴	
۲/۲ درصد	۲۰	
۵ درصد	۴۶	میزان تحصیلات
۱۳/۹ درصد	۱۲۷	
۳۲/۵ درصد	۲۹۷	
۳۹/۳ درصد	۳۵۹	
۴/۳ درصد	۳۹	
۱/۹ درصد	۱۷	
۳/۱ درصد	۲۹	
۲۱/۴ درصد	۱۹۵	وضعیت مالکیت
۷۰/۱ درصد	۶۴۰	
۵/۳ درصد	۴۸	
۰/۷ درصد	۶	
۲/۴ درصد	۲۴	
۱۸/۷ درصد	۱۷۱	نوع مهاجرت

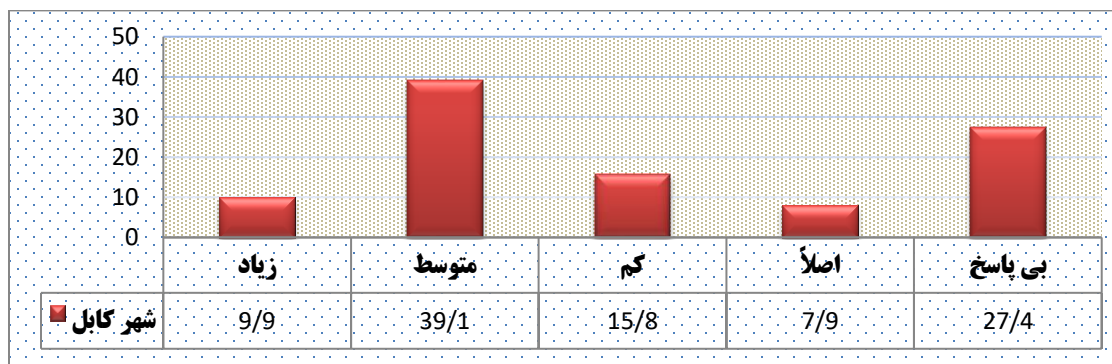
درصد متغیر	فراوانی	متغیرها
۳۴/۲ درصد	۳۱۲	شهر به شهر
۱۶/۹ درصد	۱۵۴	درون شهری
۴ درصد	۳۷	روستا به شهر
۲۶/۲ درصد	۲۳۹	بی پاسخ
۷۱/۳ درصد	۶۷۸	خانه ویلایی
۲۲/۱ درصد	۲۰۲	آپارتمانی
۳/۶ درصد	۳۳	عدم پاسخ

۸-۲- ترس از جرم

میزان ترس از جرم شهروندان کابل به صورت از متوسط به بالا (۶۴/۹ درصد) بوده که زیاد نگران کننده به نظر می‌رسد.

نمودار ۲ تصویری بهتری از وضعیت ترس از جرم در شهر کابل به نمایش می‌گذارد و میزان ترس از جرم با مقیاس ترس از جرم در حد زیاد، متوسط، کم، اصلاً سنجش گردیده است.

جدول ۳ نشان می‌دهد، درحالی که (۷/۹ درصد) پاسخگویان از جرایم نامبرده اصلاً احساس ترس نمی‌کنند، (۱۵/۸ درصد) شهروندان در حد کم، (۳۹/۱ درصد) شهروندان از در حد تا متوسط، (۹/۹ درصد) در حد زیاد می‌ترسند که در محله‌شان قربانی جرمی شوند و (۲۷/۴ درصد) پاسخگویان هیچ‌یک از پاسخ را جواب نداده‌اند. اگر ترس را از کم به بالا در نظر بگیریم،

نمودار ۲: توزیع فراوانی پاسخگویان برحسب ترس از جرم در شهر کابل

محلی، بی‌نظمی فیزیکی، بی‌نظمی اجتماعی، آسیب‌پذیری، اقدامات محافظتی، تنوع قومی، رضایت از پلیس، بیگانگی اجتماعی، اعتماد اجتماعی است.

حاصل بررسی نتایج میانگین داده‌های آماری متغیرهای مداخله گر مؤثر بر ترس از جرم در شهر کابل عبارت از: سن، متأهل، جنسیت، قومیت، تحصیلات، وضعیت مالکیت مسکن، نوع مهارت، آشنای با محله، شهرت محله، خطر ادراک شده، پیوند

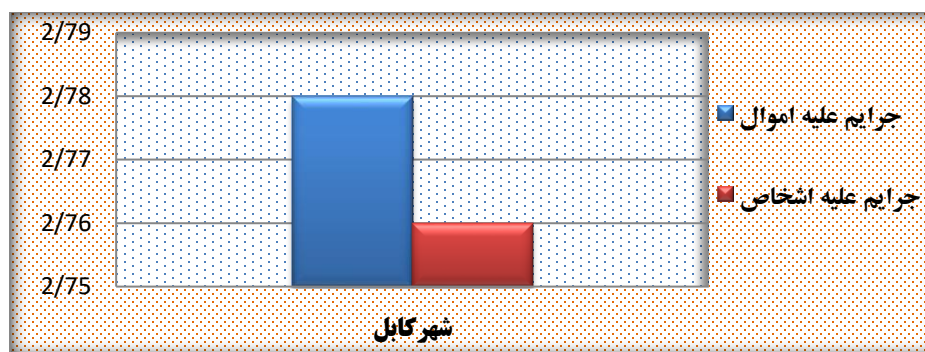
جدول ۳: میانگین ترس و سایر متغیرها

گروه سنی ۴		گروه سنی ۳		گروه سنی ۲		گروه سنی ۱		سن
۲		۲/۴۲		۲/۲۹		۲/۳۶		
بیوه		مطلقه		متاهل		مجرد		متاهل
۲/۲۱		۱/۷۹		۲/۲۵		۲/۳۷		
زن				مرد				جنسیت
۲/۰۲				۲/۴۳				
دکتری		کارشناسی		دیپلم		زیر دیپلم		تحصیلات
۲/۲۷		۲/۲۰		۲/۳۱		۲/۵۶		
سایر		ازبیک		هزاره		تاجک		قومیت
۳/۵۰		۲/۳۱		۲/۲۰		۲/۳۱		
کاشانه‌ای				ویلایی				نوع مسکن
۲/۲۵				۲/۳۱				
سایر موارد		رهن - استیجاری		شخصی		استیجاری		وضعیت مسکن
۲		۲/۳۱		۲/۲۸		۲/۳۷		
از شهر به روستا		درون شهری		از شهر به شهر		از روستا به شهر		نوع مهاجرت
۲/۳۲		۳/۳۳		۲/۳۷		۲/۶۳		
اصلاً		کم		واحدی		زیاد		آشنایی با محله
۲/۳۸		۲/۲۸		۲/۲۷		۲/۳۲		
خیلی بد		بد		خوب		خیلی خوب		شهرت محله
۱/۸۶		۲/۴۱		۲/۳۳		۲/۳۳		
اصلاً		کم		تا حدی		زیاد		خطر ادراک شده
۳		۲/۴۰		۱/۹۱		۱/۶۷		
اصلاً		کم		تا حدی		زیاد		پیوند محلی
۱/۸۶		۲/۳۱		۲/۳۵		۲/۲۲		
اصلاً		کم		تا حدی		زیاد		بی‌نظمی فیزیکی
۲/۶۹		۲/۴۶		۲/۱۲		۱/۶۶		
اصلاً		کم		تا حدی		زیاد		بی‌نظمی اجتماعی
۲/۷۲		۲/۱۰		۲/۴۸		۲/۲۸		
اصلاً		کم		تا حدی		زیاد		آسیب‌پذیری
۲/۲۳		۲/۲۶		۲/۳۱		۲/۵۲		
انجام نداده				انجام داده				اقدامات محافظتی
۵۵ درصد				۵۷/۳ درصد				
خیلی کم		کم		زیاد		خیلی زیاد		تنوع قومی
۱/۸۹		۲/۱۵		۲/۴۳		۲/۴۶		
رضایت ندارم		رضایت خیلی کم		رضایت متوسط		رضایت زیاد		رضایت از پلیس
۲/۱۶		۲/۳۴		۲/۳۵		۲/۳۰		
بیگانگی زیاد		بیگانگی متوسط				بیگانگی کم		بیگانگی اجتماعی
۲/۵۰		۲/۳۲				۲/۰۳		
نظر ندارم		بی‌اعتمادی نسبی		بی‌اعتماد زیاد		اعتماد نسبی		اعتماد اجتماعی
۰		۲/۵۶		۲/۴۰		۲/۳۲		

به طوری که ترس از جرایم علیه اشخاص در شهر کابل ۲/۷۶ و ترس از جرایم علیه اموال ۲/۷۸ ارزیابی می‌شود. این تفاوت در شهر کابل میان ترس علیه اشخاص و اموال به طوری معناداری مشاهده می‌گردد. حاصل نتایج بررسی‌ها نشان می‌دهد، ترس از جرایم علیه اموال در میان پاسخگویان شهر کابل در خوشه‌ها به طوری معناداری بیشتر از ترس علیه اشخاص است.

برخی پژوهشگران فرارو و لاگرانگ (۱۹۸۷)، ویلیامز و دیکینسون (۱۹۹۳) در بُعدی مالی و جانی ترس از جرم تأکید کرده و توزیع فراوانی بُعدی مالی و جانی ترس از جرم در میان شهروندان کابل دربرگیرنده حاوی یافته‌ها به شرح زیر است (Ferraro & Grange, 1987: 120; Williams & Dickinson, 1993: 75).

بررسی میانگین‌ها نشان می‌دهد، ترس از جرایم علیه اشخاص به طور قابل توجهی از ترس علیه اموال پایین تر است،

نمودار ۳: میانگین ترس از جرایم علیه اشخاص و اموال

ترسشان نسبت به دیگران کمتر مشاهده شده و رابطه آماری معناداری (۰/۱۷) میان وضعیت تأهل و ترس از جرم وجود دارد.

مطابق بررسی پژوهش حاضر، سرباز و معلم ترس بیشتری دارند، درحالی که افراد مانند دانشجو، کارمند، بازنشسته، خانه دار، جوی کار و شغل آزاد ترسشان نسبت به دیگران کمتر مشاهده شده و مقدار معناداری آن ۰/۱۸۲ به دست آمده، علاوه بر این، میان تحصیلات و ترس از جرم ۰/۰۰۳ معنادار بوده که بر افزایش تحصیلات میزان ترس کاهش می‌یابد، درحالی که میان قومیت و ترس از جرم رابطه آماری معناداری وجود ندارد.

تحلیل استنباطی پژوهش نشان می‌دهد که میزان ترس در افراد ساکن در نوع مسکن ویلایی بیشتر از مسکن آپارتمانی است، درحالی که در میان پاسخگویانی که وضعیت مالکیتشان

۹- یافته‌های استنباطی

تحلیل یافته‌های استنباطی این پژوهش در راستای فرضیه‌ها انجام شده و در نخست باتوجه به ضریب آزمون همبستگی پیرسون^۱ (۰/۱۵۲) و سطح معناداری (۰/۰۰۰) با اطمینان ۹۹ درصد و خطای کوچک‌تر از ۰/۰۱ رابطه آماری معناداری بین سن افراد و ترس جرم جود دارد، بدین معنی که گروه سنی جوان ترس بیشتری نسبت به سایر گروه‌ها دارند؛ افراد مسن ترس کمتری نسبت به جوانان در شهر کابل دارند.

نتایج پژوهش فعلی نشان می‌دهد که ترس مردان بیشتر از زنان است و ارتباط بین جنسیت و ترس از جرم معنادار است. همچنان در شهر کابل افراد مجرد و متأهل نسبت به مطلقه و بیوه ترس بیشتری از جرم دارند، درحالی که افراد مطلقه و بیوه

^۱ - Pearson Correlation

کمتر خواهد بود. همچنان رابطه آماری مثبت بین ناهمگنی در محله و ترس از جرم وجود دارد، به تأیید فرضیه پژوهش به هر میزان تنوع قومی در محله بیشتر، ترس از جرم افزایش می‌یابد.

پاسخگویان نسبت به عملکرد پلیس دیدگاه محافظ کارانه دارند و روی همین دلیل نتایج آزمون همبستگی **کندان** نشان می‌دهد که باتوجه به ضریب $(-0/055)$ و سطح معناداری $(0/131)$ در شهر کابل رابطه معناداری بین نگرش به پلیس و ترس از جرم وجود ندارد.

به تأیید فرضیه پژوهش هرچه بیگانگی اجتماعی میان شهروندان کمتر، ترس از جرم کمتر می‌شوند. این پژوهش تأیید می‌کند که بیگانگی اجتماعی در محله‌ها باعث افزایش ترس از جرم در شهر کابل می‌شود. نتایج آزمون نشان می‌دهد سطح معناداری $(0/000)$ میان بیگانگی اجتماعی و ترس از جرم رابطه مثبت وجود دارند. درنهایت رابطه میان اعتماد اجتماعی و ترس از جرم، به تأیید فرضیه پژوهش هرچه اعتماد اجتماعی میان شهروندان بیشتر گردد، ترس از جرم کمتر می‌شوند. نتایج این پژوهش با سطح معناداری $(0/000)$ رابطه آماری بین اعتماد اجتماعی و ترس از جرم را تأیید می‌کنند.

۱۰- رگرسیون چندگانه

در پژوهش فعلی از رگرسیون گام‌به‌گام به تعداد ۲۶ متغیر مستقل در نظر گرفته شد.^۴ این متغیرها شامل همه متغیرهایی هستند که با ترس از جرم در پرسشنامه پژوهش ارتباط دارند.

انجام رگرسیون پژوهش با روش گام‌به‌گام^۵ بوده است. در روش گام‌به‌گام پس از اصلاح داده‌ها با حذف ۱۷ مورد، ۹ متغیر مستقل اجازه یافتند به معادله رگرسیون وارد شوند و در مجاورت یکدیگر حدود ۷۵ درصد از تغییرات ترس از جرم را توضیح دادند. به این ترتیب، روش گام‌به‌گام که مدل ساده‌تری

استیجاری، شخصی، استیجاری و رهن و سایر^۱ است، میزان جرمشان تفاوت چندانی با هم ندارد و حاصل نتایج همبستگی اسپرمن^۲ رابطه آماری معناداری بین دو وضعیت مالکیت و ترس از جرم را تأیید می‌کند.

ضریب همبستگی **کندان** در شهر کابل نشان می‌دهد که تفاوت معناداری میان ترس از جرم و میزان رفت‌وآمد مهاجران وجود دارند. به همین ترتیب، به هر میزان رفت‌وآمد مهاجران کمتر، میزان ترس از جرم از افزایش می‌یابد و به هر میزان که رفت‌وآمد مهاجرت بیشتر، میزان ترس از جرم کاهش می‌یابد.

نتایج آزمون **پیرسون** رابطه معناداری بین قربانی شدن و ترس از جرم دیده تأیید نکرده، درحالی که از طرفی نتایج آزمون همبستگی **پیرسون** نشان می‌دهد سطح معناداری در شهر کابل $(0/000)$ رابطه میان خطر ادراک شده و ترس وجود دارند. هرچه خطر از سوی شهروندان بیشتر ادراک گردد، ترس از جرم آنان افزایش می‌یابد.

بررسی آزمون همبستگی **کندان**^۳ نشان می‌دهد که سطح معناداری میان ترس از جرم و آشنای با محله $(0/000)$ مثبت است، بدین معنی هرچه میزان آشنای با محله بیشتر، ترس از جرم کمتر می‌شود. همچنان حاصل آزمون همبستگی **پیرسون** نشان می‌دهد که باتوجه به مقدار ضریب $(0/276)$ و سطح معناداری $(0/000)$ بی‌نظمی اجتماعی و ضریب $(0/276)$ و سطح معناداری $(0/000)$ فیزیکی، رابطه آماری معناداری بین بی‌نظمی اجتماعی و فیزیکی و ترس از جرم وجود دارد، هرچه احساس بی‌نظمی اجتماعی و فیزیکی شهر کابل بیشتر باشد، ترس از جرم بیشتر خواهد بود.

باتوجه به ضریب $(0/219)$ و سطح معناداری $(0/000)$ رابطه معناداری بین اقدامات محافظتی و ترس از جرم تأیید است و به هر میزان که اقدام محافظتی بیشتر انجام شود، ترس از جرم

مهاجرت، آشنایان، آشنای با محله، شهرت محله، خطر ادراک شده، پیوند محلی، بی‌نظمی اجتماعی، بی‌نظمی فیزیکی، نگرانی اجتماعی، اعتماد اجتماعی، احساس آسیب‌پذیری، اقدامات محافظتی، ناهمگنی محله، بیگانگی اجتماعی.

^۵ -Stepwise

^۱ - وضعیت مالکیت سایر، خانه رایگان بدون اجاره، در مقابل خدمت، نگهبانی، سرایداری و سایر موارد.

^۲ - Spearman's rho

^۳ - Kendall

^۴ - این متغیر عبارت از: سن، جنسیت، وضعیت تأهل (مجرد، متأهل)، شغل، میزان تحصیلات، قومیت، موقعیت مسکن، وضعیت مسکن مالکیت (ملکی، سایر)، نوع

را برای پیش‌بینی ترس از جرم پیشنهاد می‌دهد و نتایج روش گام‌به‌گام به شرح زیر گزارش می‌شود.

جدول ۴: خلاصه مدل رگرسیون به روش گام‌به‌گام برای شهر کابل

مدل	R	ضریب تعیین شده R^2	ضریب تعدیل شده R^2	خطای معیار برآورد	F	S
۱	۰/۶۲۱	۰/۳۸۶	۰/۳۸۲	۰/۲۹۶	۲۰/۱۰۴	۰/۰۰۰
۲	۰/۶۷۰	۰/۴۴۹	۰/۴۴۲	۰/۸۷۲	۶۷/۲۲۲	۰/۰۰۰
۳	۰/۶۹۲	۰/۴۷۹	۰/۴۶۹	۰/۸۴۷	۵۰/۱۸۱	۰/۰۰۰
۴	۰/۷۱۱	۰/۵۰۶	۰/۴۹۴	۰/۸۲۲	۴۱/۷۲۷	۰/۰۰۰
۵	۰/۷۳۰	۰/۵۳۳	۰/۵۱۹	۰/۸۰۶	۴۱/۷۲۷	۰/۰۰۰
۶	۰/۷۴۴	۰/۵۵۳	۰/۵۳۶	۰/۷۸۶	۳۷/۰۱۳	۰/۰۰۰
۷	۰/۷۵۷	۰/۵۷۳	۰/۵۵۴	۰/۷۶۷	۱۷/۷۴۴	۰/۰۰۰
۸	۰/۷۶۹	۰/۵۹۲	۰/۵۷۲	۰/۷۵۲	۱۶/۰۳۷	۰/۰۰۰
۹	۰/۷۸۶	۰/۶۱۸	۰/۵۹۶	۰/۷۳۷	۱۴/۸۸۳	۰/۰۰۰
۱۰	۰/۱۳۲	۰/۰۱۷	۰/۰۱۷	۱/۱۳۵	۱۰/۱۶۴	۰/۰۰۰

جدول ۵: ضرایب رگرسیونی مدل نهایی پیش‌بینی ترس از جرم برای شهر کابل (به ترتیب ورود متغیرها به معادله)

متغیرهای مستقل	ضرایب غیراستاندارد		Beta	مقدار t	سطح معناداری
	B	خطای معیار			
اقدامات محافظتی	۱۱/۴۳	۰/۱۴	۰/۳۶	۱۰/۲۰	۰/۰۰۰
بی‌نظمی اجتماعی	۰/۴۴	۰/۱۰	۰/۲۷	۴/۳۵۵	۰/۰۰۰
اعتماد اجتماعی	۰/۳۰	۰/۰۹	۰/۱۸	۳/۰۵	۰/۰۰۳
سن	-۰/۰۱	۰/۰۵	-۰/۱۶	-۰/۰۰۲	۰/۰۰۳
موقعیت مسکن	۰/۴۳	۰/۱۴	۰/۱۶	۳/۰۷۹	۰/۰۰۲
نوع مهاجرت	-۰/۲۱	۰/۰۸	-۰/۱۴	-۲/۶۷	۰/۰۰۸
خطر ادراک شده	۰/۳۰	۰/۰۹	۰/۱۹	۳/۲۷۱	۰/۰۰۱
پیوند محلی	۰/۱۹	۰/۰۷	۰/۱۵	۲/۷۱۳	۰/۰۰۷
مدت سکونت	۰/۰۱	۰/۰۰	۰/۱۸	۳/۱۴۰	۰/۰۰۲
مقدار ثابت	۱۱/۰۲	۰/۲۳	۰/۶۲۱	۴/۴۱۷	۰/۰۰۰

ترس را تبیین می‌کند. بنابراین ارزیابی‌ها نشان می‌دهد که اقدامات محافظتی افراد در سال آینده، اساسی‌ترین متغیری است که براساس آن می‌توان تا حدی میزان ترس از جرم را پیش‌بینی کرد.

حاصل نتایج بررسی رگرسیون نشان می‌دهد که با ورود اولین متغیر به مدل (اقدامات محافظتی) ۳۸/۲ درصد از تغییرات ترس، شرح داده می‌شود. این متغیر که ضریب همبستگی مثبت با ترس دارد (۰/۶۲۱- r)، به‌تنهایی تغییرات بیشتر از ۳۸ درصد

بیش از ۹ درصد بر ترس ندارد؛ دوم آن که رابطه برخی از این متغیرها با ترس، مستقیم و برخی معکوس است، درحالی که متغیرهای اقدامات محافظتی، بی‌نظمی اجتماعی، اعتماد اجتماعی، مدت سکونت، پیوند محلی، خطر ادراک، موقعیت مسکن به صورت مستقیم با ترس از جرم، مرتبط هستند؛ متغیر سن، نوع مهاجرت رابطه معکوس با ترس دارند. در تفسیر جدول ۵ باید گفت هرچه شهروندان کابل، اقدامات محافظتی بیشتری انجام دهد، هرچه بی‌نظمی اجتماعی در محله‌شان بیشتر باشد، اعتماد اجتماعی‌شان پایین باشد، ثبات سکونتی‌شان کمتر باشد، هرچه درخصوص پیوند محلی‌شان، بیشتر نگران باشند، خطر ادراک شده بالاتری داشته باشند، وضعیت مسکنشان ویلایی یا آپارتمانی باشد، ترس بیشتری را احساس خواهند کرد. در مقابل، اگر سن آنان بالا باشد، مهاجرت زیاد نمایند، ترس کمتری از جرم خواهند داشت و معادله رگرسیون پیش‌بینی‌کننده ترس از جرم به روش گام‌به‌گام به صورت زیر خواهد بود:

$$\text{سن } (0/01) - \text{اعتماد اجتماعی } (0/30) + \text{بی‌نظمی اجتماعی } (0/43) + \text{اقدامات محافظتی } (11/43) + (0/11) = \text{ترس از جرم}$$

$$\text{ثبات سکونتی } (0/01) + \text{پیوند محلی } (0/19) + \text{خطر ادراک شده } (0/21) + \text{مهاجرت } (0/21) - \text{موقعیت مسکن } (0/43) - e \pm$$

اجتماعی پرخطر روزانه، انزوای اجتماعی، بیشتر از جوانان می‌ترسند.

تحقیقات درباره جنسیت و ترس از جرم نشان می‌دهد که میان جنسیت افراد و ترس ارتباط وجود دارد. به طور مثال پژوهش‌های فرارو (۱۹۹۵) و سیدزاده ثانی و کرمانی (۱۳۹۲) درباره ارتباط بین جنسیت و ترس از جرم نشان می‌دهد که زنان نسبت به پدیده مجرمانه بیشتر از مردان نگران است. یافته‌های پژوهش فعلی بیانگر آن است ترس از جرم در مردان بیشتر از زنان است و معکوس آن است. دلیل آن این است که در شهر کابل مردان بیشتر به فعالیت‌های فیزیکی و بیرون از خانه می‌پردازد، از این جهت ترس مردان بیشتر از زنان است،

بی‌نظمی اجتماعی، متغیر دیگری است که وارد رگرسیون می‌شود و ضریب تعدیل شده آن به ۴۴/۲ درصد افزایش می‌دهد. بی‌نظمی اجتماعی که ضریب همبستگی مثبت با ترس دارد (۲-۰/۶۷۰)، به‌تنهایی تغییرات بیش از ۴۴ درصد ترس را شرح می‌دهد. متغیری سوم، اعتماد اجتماعی است که وارد رگرسیون می‌شود و ضریب تعدیل شده آن بیش از ۴۶ درصد می‌رسید. این متغیر دارای ضریب همبستگی بالای با ترس دارد (۲-۰/۴۶۹)، به‌تنهایی تغییرات بیش از ۴۶ درصد ترس را شرح می‌دهد. متغیرهای بعدی که به ترتیب (گام‌به‌گام) وارد معادله می‌شوند، عبارتند از: سن، موقعیت مسکن، نوع مهاجرت، خطر درک، پیوند محلی، مدت سکونت. ستون Bata در جدول ۵ نشان می‌دهد که اقدامات محافظتی مهم‌ترین متغیر مؤثر بر ترس است. سایر متغیرهای درون مدل، هرچند هر یک سهم در تغییرات ترس را در مجاورت سایر متغیرها و به‌خصوص اقدامات محافظتی - توضیح می‌دهند بر دو نکته قابل توجه نیز دلالت دارند: اول هیچ‌یک از این متغیرها در درون مدل اثر خالص

نتیجه‌گیری

پژوهش فعلی در تلاش است تا با استفاده از دیدگاه نظری در حوزه ترس از جرم به پیمایش ترس از جرم در شهر کابل می‌پردازد. نتایج بررسی یافته‌های پژوهش تقی‌پور حاوی (۱۳۹۷)، ویلیامز و دیکنسون (۱۹۹۳)، جهانی (۱۳۹۰)، پوپل و سیدزاده (۱۴۰۰) نشان می‌دهد که میان ترس از جرم و سن رابطه‌ای معناداری برقرار است. در مقابل، پژوهش‌های نجفی ابرندآبادی و دیگران (۱۳۸۴)، ایوانز و همکاران (Evans et al, 1996: 46) نیز مدعی‌اند که میان سن و ترس از جرم ارتباط نیست. پژوهش فعلی گویا آن است که هرچه سنی افراد بالا می‌رود، میزان ترس از جرم کاهش می‌یابد. در تبیین این موضوع می‌توان گفت که افراد مسن، به دلایل عدم فعالیت‌های

بالاتری نسبت به سایرین ابراز می‌دارند. به تأیید آن، این پژوهش نشان می‌دهد که اقلیت قومی در شهر کابل به مراتب ترس بیشتری نسبت به اکثریت قومی از جرم دارند و با سایر پژوهش‌ها هم‌سوست. این اشخاص به دلایل اقلیت بودن، هرچند در بهترین مناطق شهر کابل زندگی می‌کنند، اکثراً مورد تجاوز، تهاجم، حملات انتحار و ترور قرار می‌گیرند، ترس آنان نسبت به اکثریت نژادی در شهر کابل بیشتر است.

پژوهش‌ها نشان می‌دهد که ترس افراد ساکن در آپارتمان‌ها بیشتر از افراد ساکنین در منازل ویلایی است (احمدی و عربی، ۱۳۹۲: ۱۲). نتایج پژوهش فعلی برعکس آن میزان ترس افراد در مسکن ویلایی بیشتر از مسکن آپارتمانی‌اند که دلیل آن می‌تواند حضور نگرهبانی در ساختمان‌های مسکونی (آپارتمان‌ها) باشد. همچنان پژوهشی صادقی فسایی و میرحسینی (۱۳۹۰)، ربانی و همتی (۱۳۸۷) و احمدی و عربی (۱۳۹۲) نشان می‌دهد که افراد اجاره‌نشین نسبت به افرادی دارای منزل مسکونی شخصی ترس بیشتری از جرم دارند. در مقابل، پژوهش احمدی و همکاران (۱۳۸۸) میان نوع مسکن ارتباط معناداری نیافته و با پژوهش فعلی هم‌سوست.

پژوهش تقی‌پور حاوی (۱۳۹۷) معتقدند که بر افزایش مهاجرت ترس از جرم افزایش می‌یابد، درحالی‌که پژوهش‌ها نشان می‌دهد که افزایش مهاجرت موجب افزایش ترس نمی‌شوند و با پژوهش فعلی هم‌سوست. شهر کابل پایتخت افغانستان بوده، زیرا در این شهر تراکم جمعیت و مهاجرت بیش از حد وجود دارد و شهروندان رفتارها، فرهنگ‌های همدیگر را بیشتر درک می‌کنند و منجر به افزایش ترس نمی‌شود.

پیمایش‌های انجام‌شده در کشورها نشان می‌دهد که شهرت محله (خوش‌نامی یا بدنامی) به هر میزان نابه‌هنجار تعریف گردد، میزان ترس از جرم در میان شهروندان افزایش می‌یابد. این نظریه توسط تحقیقات عبدالملکی (۱۳۹۵) و عشایری (۱۳۹۷) به تأیید رسیده و نتایج پژوهش حاضر هم‌جهت با آنان است. داده‌های پژوهش نشان می‌دهد محله‌های شهر کابل به دلیل فقدان پلیس محله، نبود مشارکت اجتماعات ساکنان در شهر و روشنایی کم، وضعیت شهر را به لحاظ ساختاری،

درحالی‌که اگر معیار جرایم جنسی می‌بود و هر دو حضور یکسان در شهر می‌داشت، در این حالت ترس زنان بیشتر از مردان گزارش می‌شد.

براساس تحقیقات الستی و حسن‌پور (۱۳۸۵)، رمضان نرگسی (۱۳۸۳) و پنج‌تنی (۱۳۹۳) استدلال این است که افراد متأهل به‌خصوص زنان متأهل، از جرم ترس کمتری نسبت به افراد مجرد دارند. نتایج پژوهش فعلی با آن هم‌سوست، یعنی در شهر کابل ترس افراد مطلقه، بیوه، مجرد نسبت به متأهل بیشتر است و با ازدواج ترس آنان را کاهش خواهد یافت. در مقابل، نتایج تحقیق علی‌خواه و نجیبی ربیعی (۱۳۸۵) بین وضعیت تأهل و ترس از جرم ارتباط وجود ندارد.

پژوهش‌های نظری هارت‌من (۲۰۱۱)، نیکوکار (۱۳۹۰) نشان می‌دهد که افراد فقیر نسبت به ثروتمند ترس بیشتری از جرم را تجربه می‌نمایند. معمولاً افراد که دارای شغل‌اند، از درآمد خوبی برخوردار هستند و مکان‌های نسبتاً مناسب را از نظر فرهنگی و اجتماعی برای زندگی اختیار می‌نمایند، ترس کمتری نسبت به افراد که شغل آنان پرخطر است، دارند. نتایج پژوهش حاضر با آن هم‌سوست و افراد فقیر به نسبت افراد ثروتمند ترس بیشتری دارند. شهر کابل از بی‌نظمی اجتماعی و فیزیکی بالای برخوردار بوده و اقدامات محافظتی بیشتری را می‌خواهد، افراد فقیر توان این ابزار امنیتی را ندارند و ترس آنان را افزایش می‌دهد.

مطالعات پیمایشی نجفی ابرندآبادی (۱۳۹۴)، نبوی و چپیشه (۱۳۹۴) نشان می‌دهد افرادی که دارای تحصیلات دانشگاهی هستند، ترس کمتری از جرایم دارند، اما نتایج پژوهش فعلی برعکس آن، افراد که تحصیلات بالاتری دارند، ترس از جرم بیشتری در شهر کابل را تجربه می‌کنند. این اشخاص به دلیل اطلاعات بیشتری نسبت به جرایم دارند و یا این که بیشترین هدف حملات انتحاری و ترور افراد باسواد و مقامات عالی‌رتبه هستند، ترس آنان را افزایش می‌یابد.

در زمینه تأثیر اقلیت بر ترس از جرم در پژوهش سیدزاده ثانی و کرمانی (۱۳۹۲) نشان می‌دهد که برخی از اقلیت‌های نژادی، اگرچه در بهترین مناطق شهر زندگی می‌کنند، اما ترس از جرم

ظاهری، امنیت و سکونت در نگرش شهروند کابل منفی اطلاق شده و ترس را بیشتر احساس می‌نماید.

پژوهش‌های فرارو (۱۹۹۵)، لاگرانگ و همکاران (۱۹۹۲) تأیید می‌کنند که هرچه خطر ادراک شده از سوی فرد بیشتر، ترس از جرم هم بیشتر خواهد بود که پژوهش فعلی نیز آن را تأیید می‌کند. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که در میان افراد، افرادی که در شهر کابل خطر را درک کرده و افرادی که خطر را درک نکرده‌اند، تفاوت وجود دارد؛ اشخاصی که خطر را درک کرده‌اند، ترس بیشتری نسب به دیگران دارند.

پژوهش‌های شهدادی خواجه عسگری و زنجانی‌زاده اعزازی (۱۳۷۸) و امیرکافی (۱۳۸۷) بر نقش پیوند محله‌ای بر ترس از جرم تأکید دارد و این رابطه میان پیوند محله و ترس از جرم را تأیید می‌کنند و نتایج پژوهش حاضر با آن هم‌جهت است. پژوهش فعلی تأکید دارد که احساس همدیگرپذیری، اعتماد میان شهروندان، مراقبت از یکدیگر در پیوند محله بیشتر مؤثر است و منجر به کاهش ترس می‌شود.

پژوهشگرانی مانند اسکوگان و مکسفیلد (۱۹۸۱)، اسنل (Snell, 2001: 48)، جکسون و استفورد (Jackson & Stafford, 2009: 3) به این نتیجه رسیده است که بی‌نظمی اجتماعی و فیزیکی محله در افزایش ترس جرم تأثیر دارد. همچنان در کنار آن، پژوهش‌های عشایری (۱۳۹۷)، سیدزاده ثانی و کرمانی (۱۳۹۲)، عربی (۱۳۹۰)، جهانی (۱۳۹۰)، پنج‌تنی (۱۳۹۳) رابطه میان بی‌نظمی اجتماعی و فیزیکی محله و ترس از جرم را تأیید نموده و با نتایج پژوهش فعلی هم‌سوست. دلالت کاربردی این پژوهش نشان می‌دهد که توجه بیشتر مدیران دولتی، شهرداری (شاروالی) و نیروی انتظامی در امر تنظیم بی‌نظمی اجتماعی و فیزیکی در محله است. بازسازی و نظم‌بخشی بی‌نظمی اجتماعی (روسپی‌گری، ولگردان، مردان خیابانی و ...) و فیزیکی (خیابان بدون چراغ، خانه‌های مخروبه، ناامنی ناشی از انفجار، انتحار و ...) می‌تواند نقش مؤثر در تقویت و احساس سازمان‌یافتگی محیط در بین شهروندان و کاهش ترس از جرم در میان شهروندان کابل داشته باشد.

تحقیقات اسکوگان و مکسفیلد (۱۹۸۱)، فرارو (۱۹۹۵) و سراج زاده و گیلانی (۱۳۸۹) رابطه میان آسیب‌پذیری اجتماعی و ترس را تأیید می‌کنند. نتایج پژوهش حاضر هم نیز مؤید آن است، یعنی در شهر کابل افراد آسیب‌پذیر همانند اقلیت‌ها به لحاظ در اقلیت قرارداشتن، مسن، زنان و کودکان به‌لحاظ آسیب‌پذیری و بی‌دفاع‌بودن، افراد باسواد، کارمندان عالی‌رتبه و کارمندان نهادهای خارجی نسبت به جایگاه احساس که دارند، بیشتر مورد هدف حمله گروه‌ها و انتحار قرار می‌گیرد، ترس بیشتری دارند.

مطالعه میدانی واچا و مک‌لافلین (Vacha & McLaughlin, 2000: 22)، عبدالملکی (۱۳۹۵)، گاروفالو (۱۹۸۱) نقش و تأثیر اقدامات محافظتی بر ترس از جرم را نشان می‌دهند، هرچه میزان اقدامات محافظتی بیشتر، به کاهش ترس از جرم می‌انجامد که با نتایج پژوهش فعلی هم‌جهت است. در شهر کابل، شهروندان که اقدامات محافظتی بیشتری را انجام دادند، ترس از آنان به مراتب کمتر از افراد است که انجام نداده‌اند. شاید عمده دلایل فوق این باشد که شهر کابل تهدید امنیتی بلند ناشی از انفجار، ترور، قتل و ... در خود دارد، از طرفی هم حکومت توان امنیت مالی و جانی کامل شهروندان را ندارد، شهروندان به‌منظور جلوگیری از بزه‌دیدشدن اقدامات محافظتی را انجام می‌دهد.

نتایج تحقیقات جونز (Jones, 2000: 31)، اندریو پاپاکریستوس (Papachristos, 2009: 9) و مرادی و جم‌نژاد (مرادی و جم‌نژاد، ۱۳۹۶: ۵۷) ناهمگون قومی در محله با ترس از جرم ارتباط دارند، پژوهش فعلی با آن هم‌سوست، یعنی با افزایش تنوع قومی و نژادی در شهر کابل، میزان ترس از جرم بیشتر می‌شود، زیرا افزایش تراکم جمعیت ناهمگن، مهاجرت بیش‌ازحد وجود دارد و شهروندان سبک زندگی و فرهنگ‌های یکدیگر را کمتر درک می‌کنند و ترس از جرم در آنان بیشتر می‌گردد.

در پژوهش‌های نیازی و همکاران (۱۳۹۴) و لیتل و رانده (Lytle & Randa, 2015: 12) تأیید شده است که با افزایش رضایت از عملکرد پلیس ترس از جرم کاهش می‌یابد که یافته پژوهش فعلی با آن هم‌سوست، یعنی هرچه در شهر کابل میزان

هرچند موضوع این مقاله ترس از جرم در شهر کابل است، ولی پیشنهاد می‌گردد نویسندگان به صورت مکرر و پیمایشی ترس از جرم را انجام دهند.

ملاحظات اخلاقی: در این پژوهش تمامی ملاحظات اخلاقی رعایت گردیده است.

تعارض منافع: نگارش این مقاله، فاقد هرگونه تعارض منافی بوده است.

سهم نویسندگان: مقاله برگرفته از پایان‌نامه بوده است.

تشکر و قدردانی: ابراز نشده است.

تأمین اعتبار پژوهش: این پژوهش بدون تأمین مالی انجام گرفته است.

منابع و مأخذ

الف. منابع فارسی

- احمدی، حبیب و عربی، علی (۱۳۹۲). «رابطه بین ساختار محله‌ای و ترس از جرم (مورد مطالعه: شهر کرج)». *فصلنامه انتظام/اجتماعی*، ۵(۱): ۳۷-۵۹.
- احمدی، حبیب؛ سروش، مریم و افراسیابی، حسین (۱۳۸۸). «ترس از جرم در مناطق جرم‌خیز شهر شیراز». *مجله جامعه‌شناسی کاربردی*، ۲۰(۲): ۶۵-۸۰.
- الستی، ساناز و حسن‌پور، معصومه (۱۳۸۵). «بزه‌دیده‌شناسی و پیشگیری از بزه‌دیدگی». *دادرسی*، ۵۶: ۲۴-۲۷.
- امیرکافی، مهدی (۱۳۸۷). «بررسی احساس امنیت و عوامل مؤثر بر آن (مورد مطالعه شهران تهران)». *جامعه‌شناسی مسائل اجتماعی ایران (تحقیقات علوم اجتماعی ایران)*، ۱(۱): ۱-۲۶.
- بیات، بهرام (۱۳۸۷). «تبیین جامعه‌شناختی احساس امنیت در بین شهروندان تهرانی (با تأکید بر نقش پرداخت رسانه‌ای و سرمایه اجتماعی)». *نشریه نامه علوم اجتماعی*، ۱۶(۳۵): ۱۱۵-۱۳۲.

نارضایتی از پلیس عملکرد پلیس بیشتر، به همان میزان ترس افراد نیز افزایش یافته است، درحالی‌که تحقیقات تقی‌پور حاوی (۱۳۹۷)، احمدی و عربی (۱۳۹۲) و سراج‌زاده و گیلانی (۱۳۸۸) این رابطه را به صورت معکوس می‌دانند.

پژوهش احمدی و همکاران (۱۳۸۸)، لیسکا و چاملین (۱۹۸۴) و کاسکالا (۱۹۹۹) بیان می‌دارد، هرچه انزوای اجتماعی افراد بیشتر باشد و موقعیتش در جامعه ضعیف‌تر باشد، ترس او از جرم بیشتر است؛ پژوهش فعلی با آن هم‌سوست و این فرضیه را هرچه بیگانگی اجتماعی افراد بیشتر، ترس از جرم آنان بیشتر خواهد بود، تأیید می‌کند.

پژوهش ملکی و همکاران (۱۳۸۹) و ذاکری همامانه و همکاران (۱۳۹۱) این فرضیه را تأیید می‌کند به هر میزان اعتماد اجتماعی کمتر، ترس از جرم بیشتر خواهد بود. پژوهش فعلی آن را تأیید می‌کند و نشانه‌های بی‌نظمی در شهر کابل، اعتماد اجتماعی ساکنان را نسبت به محل ضعیف ساخته و میزان ترس آنان را افزایش یافته است. اعتماد اجتماعی زاییده اخلاقیات جامعه است، راستگویی، هم‌نوایی با هنجارها، تعاون اجتماعی، ضمن کاهش درگیری، تنش و نزاع، منجر به کاهش ترس از جرم می‌شود. باتوجه به داده‌ها پیشنهادات زیر ارائه می‌گردد:

- ۱- تقویت بیشتر امنیت شهروندان از طریق نهادهای رسمی (پلیس، اطلاعات، شهرداری) نهادهای غیررسمی (انجمن‌ها، نهادهای داخلی و خارجی و ...) در خیابان و مناطق جرم‌خیز شهر کابل؛
- ۲- جمع‌آوری معتادان، گدایان و افراد خیابانی از خیابان‌های شهر کابل؛
- ۳- ایجاد فضای فرهنگی، تفریحی، کتابخانه، سالن ورزشی و مکان مناسب برای جوانان و نوجوانان در ایام رخصتی و فراغتشان؛
- ۴- روشنایی کوچه، خیابان، پارک‌ها و سایر معابر عمومی در شهر؛
- ۵- افزایش کارهای شبانه‌روزی (سوپرمارکت، داروخانه، بیمارستان و ...) در سطوح شهر و محله‌ها؛

- پوپل، محمود و سیدزاده، سیدمهدی (۱۴۰۰). «بررسی میزان و عوامل ترس از جرم در شهر کابل». *مطالعات حقوق کیفری و جرم‌شناسی*، ۵۱(۱): ۲۷۱-۲۹۶.
- پنج‌تنی، مهدی (۱۳۹۳). *تحلیل جامعه‌شناختی ترس از جرم: آزمون تجربی نظریه‌های اثربخشی جمعی و پنجره شکسته*. پایان‌نامه ارشد، نام استاد راهنما اکبر علیوردی‌نیا، مازندران: دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه مازندران.
- تقی‌پور حاوی، آزاده (۱۳۹۷). *بررسی میزان و عوامل ترس از جرم در شهرکرد*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد حقوق جزا و جرم‌شناسی، مشهد: دانشگاه فردوسی.
- جهانی، سمانه (۱۳۹۰). *ترس از جرم در فضاهای عمومی شهر مشهد*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد حقوق جزا و جرم‌شناسی، مشهد: دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه فردوسی.
- چیشبه، فرات (۱۳۹۲). *بررسی عوامل اجتماعی - اقتصادی و فرهنگی مؤثر بر ترس از جرم (مورد مطالعه: شهروندان اهواز)*. پایان‌نامه ارشد، نام استاد راهنما عبدالحسین نبوی، اهواز: دانشکده اقتصاد و علوم اجتماعی، دانشگاه شهید چمران.
- ذاکری هامانه، راضیه؛ افشانی، سیدعلی‌رضا و عسکری ندوشن، عباس (۱۳۹۱). «بررسی رابطه سرمایه اجتماعی و میزان احساس امنیت در شهر یزد». *مجله جامعه‌شناسی ایران*، ۱۳(۳): ۸۳-۱۱۰.
- ربانی، رسول و همتی، رضا (۱۳۸۷). «تبیین جامعه‌شناختی ترس از جرم: مطالعه موردی شهروندان زنجان». *مجله جامعه‌شناسی ایران*، ۹(۳): ۵۸-۸۸.
- رشادی، منوچهر (۱۳۹۶). *تبیین جامعه‌شناختی رابطه سطح توسعه‌یافتگی و ترس از جرم در شهرهای استان همدان*. پایان‌نامه دکتری رشته جامعه‌شناسی، تهران: دانشگاه پیام نور.
- رضایی راد، مجید؛ تقی‌زاده، سیدمحمود و نوروزی، نادر (۱۳۸۶). «تأثیر نگرهبان محله در کاهش ترس از جرم مردم تهران بزرگ در محلات دارای نگرهبان محله». *فصلنامه مطالعات پیشگیری از جرم*، ۲(۴): ۷۱-۱۱۲.
- رمضان نرگسی، رضا (۱۳۸۳). «تجاوز و بزهدیدگی زنان». *فصلنامه شورای فرهنگی اجتماعی زنان*، ۶(۲۳): ۶۸-۱۰۴.
- سراج‌زاده، سیدحسین و گیلانی، اشرف (۱۳۸۹). «بی‌سازمانی اجتماعی و ترس از جرم (مطالعه مقایسه‌ای مناطق ۳ و ۱۲ شهر تهران)». *فصلنامه رفاه اجتماعی*، ۳۴: ۲۲۳-۲۴۴.
- سیدزاده ثانی، سیدمهدی (۱۳۸۷). *ترس از بزهدیدگی مکرر. تهران: مجموعه مقالات نخستین همایش ملی پیشگیری از جرم، پیشگیری از تکرار جرم و بزهدیدگی، دفتر تحقیقات کاربردی پلیس ناجا*.
- سیدزاده ثانی، سیدمهدی و کرمانی، سعید (۱۳۹۲). «ترس از جرم در مشهد: میزان و عوامل». *پژوهش‌نامه حقوق کیفری*، ۴(۲): ۱۱۹-۱۵۱.
- شهداد خواجه عسگری، علی و زنجانی‌زاده اعزازی، هما (۱۳۸۷). «علت‌ها و پیامدهای ترس از جرم در بین زنان: مطالعه موردی استان هرمزگان، بندرعباس جمهوری اسلامی ایران». *مجله مطالعات علوم اجتماعی*، ۲(۱): ۱۱۸-۱۶۲.
- عبدالملکی، احمد (۱۳۹۵). *تبیین پدیده ترس از جرم در شهر تهران*. پایان‌نامه دکتری جامعه‌شناسی، نام استاد راهنما محمدجواد زاهدی مازندرانی، تهران: دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه پیام نور.
- عشایری، طاهّا (۱۳۹۷). *تبیین جامعه‌شناختی عوامل مؤثر بر ترس از جرم در بین شهروندان اردبیل*. پایان‌نامه دکتری رشته جامعه‌شناسی، کاشان: دانشگاه کاشان.
- علی‌خواه، فردین و نجیبی ربیعی، مریم (۱۳۸۵). «زنان و ترس از جرم در فضاهای شهری». *فصلنامه رفاه اجتماعی*، ۵(۲۲): ۱۰۹-۱۳۲.
- علیوردی‌نیا، اکبر؛ جان‌علیزاده، حیدر و پنج‌تنی، مهدی (۱۳۹۵). «تحلیل جامعه‌شناختی ترس از جرم: آزمون تجربی نظریه‌های اثربخشی جمعی و پنجره‌های شکسته». *جامعه‌شناسی کاربردی*، ۲۷(۱): ۴۳-۶۶.

- Britto, S; Stoddart, D & Ugwu, J (2017). "Perceptually Contemporaneous Offenses: Gender and Fear of Crime among African-American University Students". *Journal of Ethnicity in Criminal Justice*, 16(2): 117-136.
- Brown, M & Polk, K (1996). "Taking Fear of Crime Seriously: The Tasmanian Approach to Community Crime Prevention". *Crime and Delinquency*, 42(3): 398-420.
- Brunton-Smith, I (2011). "Untangling the Relationship between Fear of Crime and Perceptions of Disorder: Evidence from a Longitudinal Study of Young People in England and Wales". *British Journal of Criminology*, 51(6): 885-899.
- Chan, F (2008). *Fear of Crime among Older Persons: An Exploratory Qualitative Study in Different Environments in Hong Kong*. Master's Thesis, Hong Kong: Lingnan University.
- Crowl, JN & Battin, JR (2016). "Fear of Crime and the Police: Exploring Lifestyle and Individual Determinants among University Students". *The Police Journal*, 90(3): 195-214.
- Eitle, D & Taylor, J (2008). "Are Hispanics the New "Threat"? Minority Group Threat and Fear of Crime in Miami-Dade County". *Social Science Research*, 37(4): 1102-1115.
- Erin Greer, G (2013). *Causes and Consequences of Fear of Crime: The Impact of Fear of Crime on Behavioral Health Outcomes and Behavioral Health Treatment*. Los Angeles: University of California.
- Evans, K; Fraser, P & Taylor, I (1996). *A Tale of Two Cities: Global Change, Local Feeling and Everyday Life in the North of England*. London: Routledge.
- Ferguson, KM & Mindel, CH (2007). "Modeling of crime in Dallas Neighborhoods: A Test of Social Capital Theory". *Criminology & Criminal Justice*, 53(2): 322-349.
- Ferraro, KF & La Grange, R (1987). "The Measurement of Fear of Crime". *Sociological Inquiry*, 57: 70-101.
- فسایبی صادقی، سهیلا و میرحسینی، زهرا (۱۳۸۸). «بررسی جامعه‌شناختی عوامل مؤثر بر ترس از جرم در میان زنان شهر تهران». *نشریه نامه علوم اجتماعی*، ۱۷(۳۶): ۱-۱۵.
- کرامتی، مهدی (۱۳۸۵). «بررسی میزان احساس امنیت در بین شهروندان کشور (پیمایش دوم)». *مجله مطالعات امنیت اجتماعی*، ۲(۶-۷): ۶-۷.
- مال میر، مهدی (۱۳۸۸). «مرور بر نظریه‌های جرم‌شناختی و جامعه‌شناختی پیشگیری از جرم براساس تقسیم‌بندی «ون‌ویک» و «دوارد»». *مجله مطالعات پیشگیری از جرم*، ۴(۱۱): ۱۴۹-۱۷۰.
- مرادی، رامین و جم‌نژاد، سیمین (۱۳۹۶). «ترس از جرم و عوامل اجتماعی مؤثر بر آن در بین سالمندان شهر شیراز». *پژوهش‌نامه مددکاری اجتماعی*، ۴(۱۴): ۱۳۷-۱۷۶.
- ملکی، امیر؛ رستگارسب، فرهاد؛ عبدالملکی، جعفر و خلفخانی، مهدی (۱۳۹۰). «زندگی شهری، ترس از قربانی شدن و کاهش سرمایه اجتماعی در کلان‌شهر تهران». *مجله بررسی مسائل اجتماعی ایران*، ۲(۱): ۹۹-۱۱۹.
- نبوی، عبدالحسین و چپیشه، فرات (۱۳۹۴). «بررسی برخی عوامل اجتماعی مؤثر بر ترس از جرم و پیامدهای آن (مورد مطالعه: شهروندان ۱۸ سال و بالاتر اهواز)». *مجله مطالعات علوم اجتماعی ایران*، ۱۲(۴۴): ۱۱۴-۱۲۸.
- نیازی، محسن؛ شاطریان، محسن؛ بابایی، حسین و صدیق محمدی، محمد (۱۳۹۴). «فرا تحلیل عوامل مؤثر بر ترس از جرم در پژوهش‌های ایرانی». *مجله مسائل اجتماعی ایران*، ۲(۲): ۱۹۵-۲۱۸.
- نیکوکار، حمیدرضا (۱۳۹۰). *بررسی بزه‌دیده‌شناختی ترس از جرم*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد حقوق جزا و جرم‌شناسی، نام استاد راهنما حسین غلامی، تهران: دانشگاه علامه طباطبایی.
- ب. منابع انگلیسی**
- Achah, Y (2000). "Fear of Crime among an Immigrant Population in the Washington, DC Metropolitan Area". *Journal of Black Studies*, 30(4): 553-573.

- LaGrange, RL; Ferraro, KF & Supancic, M (1992). "Perceived Risk and Fear of Crime: Role of Social and Physical Incivilities". *Journal of Research in Crime and Delinquency*, 29(3): 311-334.
- Lane, J & Meeker, JW (2005). "Fear of Gang Crime: A Look at Three Theoretical Models". *Law & Society Review*, 37(2): 425-456.
- Lane, J; Rader, NE; Henson, B; Fisher, BS & May, DC (2014). *Fear of Crime in the United States: Causes, Consequences and Contradictions*. Durham: Carolina Academic Press.
- Lee, HD; Reyns, BW; Kim, D & Maher, C (2020). "Fear of Crime Out West: Determinants of Fear of Property and Violent Crime in Five States". *Int J Offender Ther Comp Criminol*, 64(12): 1299-1316.
- Liska, AE & Chamlin, MB (1984). "Social Structure and Crime Control among Macrosocial Units". *The American Journal of Sociology*, 90(2): 383-395.
- Loader, I (1997). "Private Security and the Demand for Protection in Contemporary Britain". *Policing and Society*, 7(3): 143-162.
- Lytle, DJ & Randa, R (2015). "The Effects of Police Satisfaction on Fear of Crime in a Semirural Setting". *International Criminal Justice Review*, 25(4): 301-317.
- McGahey, RM (1986). "Economic Conditions, Neighborhood Organization and Urban Crime". *Communities and Crime*, 8: 231-270.
- Papachristos, AV (2009). "Murder by Structure: Dominance Relations and the Social Structure of Gang Homicide". *American Journal of Sociology*, 115(1): 74-128.
- Sampson, RJ; Raudenbush, SW & Earls, F (1997). "Neighborhoods and Violent Crime: A Multilevel Study of Collective Efficacy". *Science*, 277(5328): 918-924.
- Sapolsky, RM (2004). *Why Zebras Don't Get Ulcers: The Acclaimed Guide to Stress, Stress-Related Diseases and Coping*. New York: Holt Paperbacks.
- Ferraro, KF (1995). *Fear of Crime: Interpreting Victimization Risk*. Albany: State University of New York Press.
- Garofalo, J (1981). "The Fear of Crime: Causes and Consequences". *Journal of Criminal Law and Criminology*, 72(2): 839-857.
- Graetz, B & McAllister, I (1994). *Dimensions of Australian Society*. London: Macmillan Education.
- Greenberg, S & Rohe, WM (1984). "Neighborhood Design and Crime". *Journal of the American Planning Association*, 50: 48-61.
- Hale, C (1996). "Fear of Crime: A Review of the Literature". *International Review of Victimology*, 4(2): 79-150.
- Hartman, CC (2011). *Be Afraid... Be Very Afraid: Factors Influencing the Fear of Victimization*. Doctoral Dissertation, Youngstown, Ohio: Youngstown State University.
- Hellhammer, J; Schlotz, W; Stone, AA; Pirke, KM & Hellhammer, D (2004). "Allostatic load, Perceived Stress and Health: A Prospective Study in Two Age Groups". *Ann N Y Acad Sci*, 1032(1): 8-13.
- Jackson, J & Stafford, M (2009). "Public Health and Fear of Crime: A Prospective Cohort Study". *British Journal of Criminology*, 49(6): 832-847.
- Jansson, K (2007). *British Crime Survey-Measuring Crime for 25 Years*. London: Home Office.
- Jones, S (2000). *Understanding Violent Crime*. Buckingham: Open University Press.
- Kalar, S (2004). *The Impact of Child-Directed Media Consumption on Consumer Intelligence*. Texas: The University of Texas at Austin.
- Koskela, H & Pain, R (2000). "Revisiting Fear and Place: Women's Fear of Attack and the Built Environment". *Geoforum*, 31(2): 269-280.
- Koskela, H (1999). "Gendered Exclusions: Women's Fear of Violence and Changing Relations to Space". *Geografiska Annaler. Series B, Human Geography*, 81(2): 111-124.

- Scott, H (2003). "Stranger Danger: Explaining Women's Fear of Crime". *Western Criminology Review*, 4(3): 203-214.
- Skogan, WG & Maxfield, MG (1981). *Coping with Crime: Individual and Neighborhood Reactions*. Beverly Hills: Sage Publications.
- Snell, C (2001). *Neighborhood Structure, Crime and Fear of Crime: Testing Bursik and Gasmick's Neighborhood Control Theory*. New York: LFB Scholarly Publishing LLC. Available at: <https://www.questia.com/library/120092098/neighborhood-structure-crime-and-fear-of-crime>.
- Stafford, M; Chandola, T & Marmot, M (2007). "Association between Fear of Crime and Mental Health and Physical Functioning". *Am J Public Health*, 97(11): 2076-2081.
- Stollard, P (1991). *Crime Prevention through Housing Design*. Milton Park: Taylor & Francis.
- Toseland, RW (1982). "Fear of Crime: Who is Most Vulnerable?". *Journal of Criminal Justice*, 10(3): 199-209.
- Vacha, EF & McLaughlin, TF (2000). "The Impact of Poverty, Fear of Crime and Crime Victimization on Keeping Fire Arms for Protection and Unsafe Gun-Storage Practices: A Review and Analysis with Policy Recommendations". *Urban Education*, 35(4): 496-510.
- Visser, M; Scholte, M & Scheepers, P (2013). "Fear of Crime and Feelings of Unsafety in European Countries: Macro and Micro Explanations in Cross-National Perspective". *The Sociological Quarterly*, 54(2): 278-301.
- Warr, M (2000). "Fear of Crime in the United States: Avenues for Research and Policy". *Criminal Justice*, 4(4): 451-489.
- Williams, P & Dickinson, J (1993). "Fear of Crime: Read All about it? The Relationship between Newspaper Crime Reporting and Fear of Crime". *British Journal of Criminology*, 33(1): 33-56.